SVOBODA
Founded in 1893 in Jersey City, NJ
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз

Рік 119, ЧИСЛО 22, П'ЯТНИЦЯ, 1 ЧЕРВНЯ 2012 РОКУ 1893 Vol. 119, No. 22, FRIDAY, JUNE 1, 2012 $1.00

Гра у розпуск Верховної Ради

Юрій Луканов
Спеціяльно для „Свободи“

Після бійки минулого тижня у Верховній Раді навколо законопроекту про мови голова парляменту Володимир Литвин заявив, що Верховну Раду потрібно розпустити. Провідник провладної парляментської фракції Партії Реґіонів Олександер Єфремов звинуватив В. Литвина в саморекламі. Спостерігачі оцінили таку заяву як мінісенсацію, адже вона свідчить про негаразди у владній коаліції, яка дотепер здавалася непохитною.

Треба нагадати, що до депутатської більшости, крім владної фракції Партії Реґіонів, входять комуністи, бльок В. Литвина і фракція „Реформи заради майбутнього“, яка складається з перекинчиків, що перейшли туди з опозиції після перемоги Віктора Януковича на президентських виборах 2010 року. Створення коаліції супроводжувалося скандалами, опозиція звинувачувала владу у підкупі депутатів з опозиційних фракцій. Цього року бютівець Роман Забзалюк оприлюднив таємні записи, які засвідчили, що за перехід до провладної фракції „Реформи заради майбутнього“ платять 500 тис. дол. Кім того, комуністів критикують за те, що „борці за щастя пролетарів“ увійшли до коаліції з партією великого капіталу.

Виходець з компартійної номенклатури В. Литвин має репутацію дуже обережного політика. За його поведінкою можна звіряти „політичну температуру“. За вмінням „ходити між краплями“ його порівнюють з колишнім Президентом Леонідом Кравчуком. Він крок за кроком піднімався кар'єрними сходами спершу у команді Леоніда Кучми, а потім приєднався до команди В. Януковича як один з учасників провладної коаліції. Він ніколи не критикував В. Януковича і владну команду. І багато хто звернув увагу, що його позиція відрізняється від позиції колег по владній коаліції.

В. Литвин у своїй заяві також наполягав на необхідності позачергових виборів народних депутатів. Він заявив, що бійка 24 травня у сесійній залі показала, що „парляментаризм у країні остаточно зруйновано... Я запропонував прийняти політичне рішення – визнати крах парляментаризму. І прийняти рішення про саморозпуск і проведення позачергових

(Закінчення на стор. 11)

Це не мовне питання...

Петро Часто

Московська аґентура у Верховній Раді цілить в серце нашої нації – українську мову. Це означає, що Москва не може чекати довше, не може дозволити Україні зміцнитися до тієї міри, щоб її державна незалежність стала незворотною. То було б для Москви остаточною катастрофою. Бо вона не має вибору: якщо нічого не вийде з відновленням імперської надпотуги, то в перспективі, навіть не вельми віддаленій, лише це – змаління до розмірів Московського князівства, щільно оточеного князівствами мусульманськими.

> 24 травня Верховна Рада, на подання депутатів від Партії Реґіонів, спробувала ухвалити законопроєкт „Про засади мовної політики“, спрямований на подальше витіснення української мови з щоденного буття українського суспільства.

Може здатися, що є ще золота середина: мовляв, чому б Росії, де, як і в кожній країні, є й розумні і чесні люди, не знайти оптимального варіянту майбутнього, чому б не окреслити межі власної національної хати в такий спосіб, аби вистачило снаги відповідально, з любов'ю впорядкувати її? Ні, це виключено, тому що Росія сутнісно не належить собі – вона належить диявольським силам, котрі з-за містичної межі безперервно інвольтують їй чорну енерґію великодержавности. З-під цього смертонос-

(Закінчення на стор. 13)

В Ню-Йорку сотні гостей прийшли на український фестиваль

Левко Хмельковський

НЮ-ЙОРК. – Вже 38-ий раз в нижній частині Мангетену від 18 до 20 травня звучали українська музика і співи, люди милувалися танцями на фестивалі Української католицької церкви св. Юра. Свято відкрив настоятель храму св. Юра о. Бернард Панчук. На фестивальній сцені відбулося п'ять великих концертів, на яких виступили танцювальні ансамблі „Сизокрилі“ і „Мрія“ з міста і штату Ню-Йорк (керівники Л. і О. Паґани), з Ню-Джерзі – „Іскра“ з Випані (керівник Андрій Цибик), „Червона калина“ з Джерзі-Сити, „Веселка“ з Перт-Амбою (керівник Надія Лемеґа), Школа танцю ім. Роми Прийми-Богачевської і „Трембіта“ (Ларіа і Орландо Паґани), Школа бального танцю Наталі Лемішки, ансамблі шкіл танцю в Ню-Джерзі, Конектікат і Ню-Йорку, якими керує Григорій Момот („Барвінок“ в Савт Бавнд-Бруку, „Калинонька“ в Стемфорді, „Червоні маки“ в Трентоні, „Роси світанку“ в Статен-Айленді, „Весна“ в Спрінґ-Велі), Суботня школа танцю 83-го Відділу Союзу Українок Америки (керівник Дарія Ґенза).

Співали дівочий хор з Академії св. Юра в Ню-Йорку (керівник Анна Бачинська) і хор церкви св. Юра (керівник Андрій Добрянський), солісти Софія Найда, Ірина Лончина, Наталя Блищак і солістґітарист Данило Блищак, учениці Школи св. Юра Анна Сміт, Божена Дерґало і Люція О'Квін, Христина Шафранська, Мирося Греб, Андрея Попович, Наталя Крутовська, дуети сестер Орос і Павлишиних. Бурхливі овації викликав юний співак-ґітарист Максим Лозинський.

Вели концерти Андрій Стасів, Вікторія Гордеєва і Ольга Жураківська, а звукорежисером був Віктор Сидір. Разом з ансамблем „Ґалича-ни“ він грав на вечірній забаві, де співала Ірина Гордеєва.

Український музей в Ню-Йорку створив українську садибу, біля якої охоче фотографувалися гості. Пластуни частували гостей українськими стравами.

Серед спонзорів фестивалю були „NY State Council for the Arts“, який надав ґрант для виступу ансамблю „Сизокрилі“, а також Федеральна Кредитова спілка „Самопоміч“ в Нью-Йорку, д-р Тарас Одуляк та інші.

(Фоторепортаж на 8 стор.)

Сотні гостей прийшли на український фестиваль. (Фото: Левко Хмельковський)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Що означає законопроєкт про мови

КИЇВ. — Провідник партії „Фронт змін“ Арсеній Яценюк вважає, що спроба ухвалення законопроєкту „Про основи державної мовної політики“ є підставою для імпічменту Президента Віктора Януковича. Про це сказано 25 травня в повідомленні прес-служби партії „Фронт змін“. У повідомленні наголошується, що голосування за даний проєкт закону, яким, на думку А. Яценюка, вводиться друга державна мова – російська, є ініціятивою В. Януковича. „Вважаю це державною зрадою і замахом на українську державність. Згідно з статтею 111 Конституції (про сприяння держави українській нації) – це підстава для імпічменту Президента“, – заявив А. Яценюк. Політик також зазначив, що В. Янукович за останні два дні жодного разу не висловив своєї позиції щодо мовного закону. Він також підкреслив, що спроби ввести другу державну мову є способом мобілізації електорату влади перед виборами до Ради, а також способом переключення уваги суспільства від проблем, що існують в країні. Як повідомлялося, 24 травня Рада завершила засідання, так і не проголосувавши за законопроєкт про мови через бійку, яка виникла між депутатами – опозиція прорвалася у президію, аби завадити ухваленню цього законопроєкту. *(„Кореспондент“)*

„Мовне“ питання – свідома провокація

КИЇВ. — Екс-президент Леонід Кравчук 28 травня заявив, що „обговорення мовного питання в парляменті – свідома провокація“. „Це питання взагалі не можна було виносити в парлямент. Мовна політика у нас одна – стаття 10 Конституції. Всі ж знають, що цей законопроєкт знову буде розколювати суспільство, але все одно вносять“, – заявив Л. Кравчук. „Сьогодні в парляменті сидять такі яструби, які напередодні виборів готові на будь-яку провокацію, аби задобрити виборців в мажоритарному окрузі Севастополя, бо у список їх уже навряд чи пустять“, – сказав екс-президент. „Той же Вадим Колесніченко відстоює свої особисті інтереси. Моя точка зору – неприпустимо, щоб українці в Україні були змушені боротися за українську мову“, – зазначив він. *(„Українська правда“)*

Український закон – серед 10 найкращих

КИЇВ. — Закон України „Про доступ до публічної інформації“ увійшов до десятки найкращих у світі в оцінюванні, складеному еспанською і канадською громадськими організаціями. Про це повідомив Українському інститутові розвитку медіа керівник Головного управління забезпечення доступу до публічної інформації Адміністрації Президента України Денис Іванеско. „Я мало знаю оцінювань, де б Україна входила в першу десятку. І цей факт може стати не лише предметом гордости, а й закласти основи провідництва в наданні доступу до публічної інформації“, – зазначив він. За його словами, закон, що діє в Україні вже рік, проґресивніший за американський 1966 року. У США він поширюється лише на федеральні органи влади – для Президента є свій профільний закон про президентські записи, як і для Конґресу. А український закон поширюється на всі гілки влади – на Президента, уряд, Верховну Раду, суди, державні компанії, а також на компанії, які є монополістами на ринку, чого теж немає в американському законі. *(„День“)*

В. Янукович привітав киян з днем міста

КИЇВ. — Президент України 26 травня привітав киян з 1530-ою річницею з дня заснування міста. Відповідний текст привітання розміщено на офіційному сайті глави держави. „Неповторна архітектура, унікальні пам’ятки історії, самобутній кольорит та тисячолітні традиції є загальнонаціональним і світовим надбанням, що викликає захоплення у мільйонів людей“, – йдеться у привітанні. Як зазначив Віктор Янукович, сьогодні Київ – це меґаполіс, який динамічно розвивається, має потужний науково-технічний потенціял, привабливі інвестиційні можливості та високі стандарти життя. „І кожен з нас відчуває гордість, промовляючи: „Я – киянин“, – наголосив Президент. *(Бі-Бі-Сі)*

В Україні вшанували день перепоховання Т. Шевченка

Хода молоді у Каневі від Успенського собору на Чернечу (Тарасову) гору. (Фото: Олександер Костирко)

Олександер Костирко

КАНІВ. – 22 травня у Каневі відзначили 151-шу річницю від дня перепоховання Тараса Шевченка з Росії в Україну.

В урочистих заходах взяла участь радник Президента України Ганна Герман. Після Молебні і запалення свічок в Успенському соборі відбулася піша хода до Тарасової гори, де було покладено квіти до підніжжя пам’ятника Т. Шевченкові, пролунала молитва за упокій його душі.

До пам’ятника було організовано дві піші ходи: традиційним шляхом та історично достовірним. Молодь у вишиванках пройшла останнім шляхом Кобзаря до місця його вічного спочинку. Завершилися урочистості на Співочому полі виступами майстрів народної творчости, Українського народного хору ім. Григорія Верьовки та Черкаського академічного заслуженого українського народного хору.

У Києві річницю перепоховання Т. Шевченка відзначили заупокійною літією в храмі Воскресіння Христового, що на Подолі. Представники опозиції поклали квіти у храмі до пам’ятного знака Т. Шевченкові. Саме тут в травні 1861 року перебувала домовина з тілом поета під час її перевезення з Санкт-Петербурґу до Канева.

„Поховайте та вставайте, кайдани порвіте!“ – під таким гаслом в Ужгороді відбулось відзначення 151-ої річниці перепоховання Т. Шевченка в Україні та вшанування пам’яті жертв політичних репресій. Вшанування Кобзаря розпочалось ходою від Ужгородського греко-католицького катедрального собору до пам’ятника Великому Кобзареві.

У Харкові поети читали вірші Т. Шевченка і покладали квіти до його пам’ятника.

Панахиду відслужив настоятель Свято-Дмитрівського храму Української Автокефальної Православної Церкви о. Віталій Зубак.

Експозицію до Дня перепоховання Тараса Шевченка на Чернечій (Тарасовій) горі розгорнуто в Кіровоградському обласному художньому музеї.

Аліна Єгорова

ЗАПОРІЖЖЯ. – У Запоріжжі 151-річчя перепоховання Тараса Шевченка відзначили восьмигодинним літературним маратоном біля пам’ятника Кобзареві. Відкрив маратон голова „Просвіти“ Олег Ткаченко. Учасники міжнародного мистецького свята „В сім’ї вольній, новій“ читали вірші, присвячені Кобзареві. Бандурист Володимир Дяденко причарував всіх своєю майстерністю, а просвітянка Ганна Селюк виконала акапельно кілька пісень. На завершення солісти народного хору „Запорозькі козаки“ співали пісні на вірші Т. Шевченка. На фото: Олег Ткаченко (праворуч) відкриває літературний маратон. (Фото: Аліна Єгорова)

Археологи знайшли срібняки

Євген Корецький

ПОЛОНКА, Волинська область. – 22 травня у селі, де вже четвертий рік тривають археологічні розкопи, Михайло Вашета та Василь Баран натрапили на землянку давньоруських часів, а в ній знайшли 29 срібних монет (на світлині). Це так звані „празькі гроші“, які чеканили в кінці XIV–на початку XV ст. при владарюванні королів Вацлава IV та Карла I. (Фото: Віктор Булига)

Рушники простяглися на кілометр

Євген Цимбалюк

ЛУЦЬК. – У місті 13 травня відбувся III Всеукраїнський фестиваль вишитих рушників „Вишиті обереги єднання“, ініціятор якого – керівник творчої фірми „Ідея“, Заслужений діяч мистецтв України Віталій Іваницький. Довжина представлених вишитих рушників сягнула одного кілометра. Був представлений рушник, на якому відтворено напис „1937 рік“, і на старому полотні орнаменти виконані у темних тонах. Це сум за тими, кому довелось потрапити у сталінські катівні. На фото: під час Всеукраїнського фестивалю „Вишиті обереги єднання“ в Луцьку.

Міжнародна конференція в обороні України відбулась у Чикаґо

Борис Потапенко

ЧИКАҐО. – Міжнародна конференція „Оцінка взаємин між Україною і НАТО напередодні Саміту НАТО у Чикаґо“ відбулася 19 травня під егідою Світового Конґресу Українців (СКУ), Світової Конференції Українських Державницьких Організацій (СКУДО), Українського Конґресового Комітету Америки (УККА), і Конґресу Українців Канади (КУК). Конференція мала за мету привернути увагу учасників зустрічі до питання справжньої загрози, перед якою опинилося демократичне майбуття України та її національна безпека.

У конференції взяли участь найвизначніші експерти, які обговорили сукупність питань щодо утвердження незалежности України, її суверенітету і національної безпеки шляхом інтеґрації в евроатлантичні структури, Евросоюз і НАТО, а також зміни політики українського уряду в напрямку пошани до демократичного правління, верховенства закону і людських прав. На конференції виступили з промовами визначні фахівці з питань політики українського уряду та ролі Евросоюзу, США, Канади і Росії у підтриманні цих цілей.

Програма конференції складалася з двох круглих столів, з участю семи доповідачів при кожному, та бенкету, на якому було виголошено дві доповіді. Заступник голови відділу УККА в Ілінойї Павло Бандрівський був головою конференції, а президент Києво-Могилянської Фундації в Америці Марта Фаріон – ведучою на бенкеті.

Модератором першого круглого столу „Бачення України в стратегічному становищі“ був виконавчий директор Центру взаємин „США-Україна“ д-р Володимир Зарицький. Доповіді виголосили Джон Гербст – колишній Посол США в Україні, директор Національного оборонного університетського центру з питань комплексних операцій; Ендрю Робинсон – колишній Посол Канади в Україні, старший співробітник школи міжнародних справ ім. Патерсона (Карлтонський університет); Аманда Пол – експерт з питань зовнішньої політики Брюсельського Центру европейської політики; Валентин Наливайченко – колишній голова Служби безпеки України і колишній член Ради національної безпеки й оборони України; Ян Бжезинський – старший радник Атлантичної ради і колишній заступник Секретаря оборони США з питань Европи і НАТО, та Джеймс Шер – старший науковий співробітник Програми з питань Росії та Евразії (Королівський Інститут міжнародних відносин, Великобританія).

Модератором другого круглого столу „Перевірка співпраці між Україною і НАТО – чому відбувся розрив стосунків“ був колишній офіцер Канадських збройних сил Ігор Козак, який служив в дипломатичних місіях. Доповідачі були Дж. Шер, д-р Стівен Ларабі – голова з питань европейської безпеки RAND Corporation; д-р Любомир Луцюк – професор Королівського військового коледжу Канади; д-р Олександер Сушко – науковий директор Інституту евроатлантичного співробітництва; Деймон Вілсон – виконавчий віце-президент Атлантичної Ради, колишній директор европейської

(Закінчення на стор. 4)

Експерти: в НАТО, і якнайшвидше!

КИЇВ. – 20 травня в Центрі національного відродження відбувся круглий стіл „Згортання демократії в Україні як загроза її евроатлантичній інтеґрації та національній безпеці“. У ньому взяли участь – директор Центру Тарас Рондзістий, заступник голови Громадського об’єднання „Українська справа“ Олексій Кляшторний, історик Ярослав Файзулін, проректор Київського Европейського університету Андрій Новак, голова Громадського об’єднання „Самостійна Україна“ Сергій Неділько, голова Ради козацьких отаманів України Анатолій Грива, президент Центру европейських та трансатлантичних студій Олексій Коломієць, голова Громадської ліґи „Україна-НАТО“ Сергій Джердж та координатор ініціятиви „Молодь за НАТО“ Сергій Пархоменко.

Під час дискусії експерти зійшлися на тому, що Україна повинна бути учасником системи колективної безпеки, і найприйнятнішою такою системою є Північно-Атлантичний альянс, а основною зовнішньою загрозою залишається російський чинник. Аналітики відзначили, що гальмування розвитку зв’язків з НАТО – наслідок політики Росії, яка відповідно впливає на деякі країни НАТО, а також безпосередньо на теперішнє керівництво України.

А. Новак розповів, як він спілкувався з европейськими політиками на тему інтеґрації України в НАТО під час останньої сесії „Україна – НАТО“ в Парляментській Асамблеї Ради Европи: „Я сказав представникам країн альянсу – якщо Ви хочете віддати нас в руки Росії, то не приймайте нас в НАТО. Румунія, коли її брали до НАТО, ніяким стандартам альянсу взагалі не відповідала. Тому я наголошую: спочатку візьміть нас, а тоді будемо набувати цих стандартів. Я прямо сказав: беріть Україну такою, яка є, бо за рік вона буде ще гірша, за два – ще гірша, а через три роки Україна може опинитися в складі Росії!“.

С. Джердж у своєму виступі наголосив, що закон України про засади внутрішньої та зовнішньої політики, який проголошує позаблоковий статус, не витримує критики, оскільки „при владі перебувають люди, які розуміються на бізнесі, але не на питаннях безпеки. Ставлення до безпеки, яке демонструє влада, є просто злочинним. У випадку позаблоковости треба витрати на оборону збільшити принаймні в п’ять разів, а не зменшувати, як це робиться зараз! Цим законом ми проголосили себе ізольованими – не від загроз, а від допомоги“.

Д-р Андрій Новак під час виступу на круглому столі „Згортання демократії в Україні як загроза її евроатлантичній інтеґрації та національній безпеці“

О. Коломієць дуже критично висловився щодо позиції керівництва країни в питанні комунікації України з Европейським союзом і НАТО: „Чому у нас замороження цих взаємин називають павзою? Крах взаємин з цивілізованим світом відбувся після бойкотованої Европою Ялтинської зустрічі представників країн Центральної та Східної Европи. Цей бойкот визначив зовнішню делеґітимізацію владного режиму в Україні“.

В підсумку учасники заходу зійшлися на погляді, що нинішній стан зовнішньої безпеки для України є вкрай загрозливим, тому українська громадськість повинна перейти до активних дій. Зокрема треба вимагати скасувати в законодавстві всі пункти, що декларують позаблоковий статус та піднімати на новий рівень дискусію щодо ситуації з розвитку і зміцнення Збройних сил незалежної Української держави.

Українська Інформаційна Служба

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

МЗС – проти „дискредитації“ України

КИЇВ. — Міністерство закордонних справ (МЗС) України занепокоєне кампанією, розгорнутою в деяких британських засобах масової інформації (ЗМІ) щодо нібито расистських проявів в Україні. Про це заявив 29 травня директор департаменту інформаційної політики МЗС України Олег Волошин. „МЗС України глибоко занепокоєне тією дискредитацією України, яку розгорнуто в деяких британських ЗМІ навколо нібито расистських проявів в Україні“, – наголосив він. За словами О. Волошина, це – „надумана й мітична проблема“, спрямована на дискредитацію „Евро-2012“, України, а також усієї Східньої Европи. О. Волошин також висловив упевненість, що футбольний турнір відзначиться високим рівнем толерантности та гостинности. Напередодні колишній капітан збірної Англії, футболіст Сол Кемпбел закликав уболівальників не їхати на „Евро-2012“. Він пояснив свою позицію проблемою расизму в Україні та Польщі. „Краще залишіться вдома і подивіться на змагання збірної по телевізору. Не варто ризикувати, інакше ви можете повернутися додому в труні“, – сказав С. Кемпбел. *(Радіо „Свобода“)*

Вшанували пам’ять замордованих дітей

ЛЬВІВ. – 20 травня, у День пам’яті жертв політичних репресій, на Янівському цвинтарі, освятили пам’ятник дітям, замордованим у тюрмах Львова („Бриґідках“ та на Замарстинівській) у 1949-1951 роках. Пам’ятник присвячений 26 дітям віком від одного дня до трьох років та двох неповнолітніх 15 та 17 років, з репресованих родин українців – дітям матерів, котрі перебували під слідством або були замордовані НКВД. Пам’ятник представляє собою образ матері, котра у скорботі схилила голову над дитинкою. На відкритті пам’ятника був присутній голова політичних в’язнів та репресованих Петро Франко, котрий був одним з ініціяторів встановлення пам’ятника. Донедавна на місці поховання дітей стояв березовий хрест. *(Марта Осадца)*

Новий термінал на летовищі „Бориспіль“

БОРИСПІЛЬ. — Летовище „Бориспіль“ отримало новий термінал „D“. Новітню споруду урочисто відкрили 28 травня з участю Президента Віктора Януковича. Термінал у перспективі обслуговуватиме близько 15 млн. пасажирів на рік. Новими повітряними воротами України першими скористаються уболівальники „Евро-2012“. „М’якого приземлення“ В. Янукович побажав майбутнім пасажирам нового терміналу міжнародного летовища „Бориспіль“. Зводили термінал чотири роки. Кредит дали японці, будували турки. Співробітники зізнаються: ще є що доробляти. Та „дюті фрі“ – вже чекає на покупців. Готові і вбиральні. Оцінити ці вигоди за рік зможе на 2 млн. пасажирів більше, ніж „Бориспіль“ обслуговував у попередні роки. А після добудови – ще більше. *(5-канал“)*

„Золоті письменники України“

КИЇВ. — Нову літературну премію – „Золоті письменники України“ – започатковує „Коронація слова“. Перші відзнаки будуть вручені уже цього року. Про це повідомили 28 травня засновники Міжнародного літературного конкурсу „Коронація слова“ Тетяна та Юрій Лоґуші. „Ми відзначимо письменників України за останні 12 років – часу існування „Коронації слова“. „Золотих письменників України“ ми будемо визначати, беручи за основу показники паперових накладів творів. Один з критеріїв – наявність перекладів творів цих авторів українською мовою. Ми будемо спиратися на подання заяв від Спілки письменників, видавництв, громадських організацій“, – сказала Т. Лоґуш. Нагородження плянується на жовтень цього року. Відзнакою нагороджуватимуть усіх українських письменників, а не лише учасників „Коронації слова“. „Ми сподіваємося, що нова нагорода стимулюватиме цікавість до книжки та авторів, популяризуватиме читання, а також ще більші тиражі“, – зауважив Ю. Лоґуш. *(„Укрінформ“)*

АМЕРИКА І СВІТ

М. Ромні отримав досить голосів

ВАШІНҐТОН. — Екс-губернатор штату Масачусетс Міт Ромні забезпечив собі необхідну кількість голосів делеґатів для висунення кандидатом на пост президента США від Республіканської партії. За даними засобів масової інформації, поріг у 1,144 голосів на свою підтримку він переступив за вислідами попередніх виборів у штаті Тексас. 29 травня він виграв республіканські президентські праймеріз, набравши 152 голоси делеґатів з 155 від штату Тексас. Офіційне висунення кандидата на пост президента США від республіканців відбудеться на з'їзді партії 27-30 серпня цього року в місті Тампа (штат Фльорида). За п'ять місяців до президентських виборів у США, що відбудуться 6 листопада, підтримка 65-річного мільйонера М. Ромні і 50-річного нинішнього Президента, демократа Барака Обами різниться усього на кілька відсотків. За даними соціологічних досліджень, для американців найважливішим аспектом, який впливатиме на їхній вибір, є економіка. І зараз критика з боку М. Ромні на адресу свого суперника стосується переважно економічної політики теперішнього уряду. Нещодавно екс-губернатор Масачусетсу заявив, що „може поліпшити економіку", оскільки знає, як вона працює. У таборі Б. Обами відповідають, що економічні „таланти" М. Ромні спрямовані виключно на отримання особистих прибутків. *(„Укрінформ")*

Держдепартамент критикує Україну

ВАШІНҐТОН. — Державний департамент США 25 травня оприлюднив свій щорічний звіт про стан прав людини в світі. У доповіді окремо згадується ситуація в Україні. Автори звіту називають найбільш серйозними порушеннями прав людини в 2011 році „політично мотивовані затримання, суд і засудження колишнього прем'єр-міністра Юлії Тимошенко, як також вибіркове переслідування інших чільних членів її уряду". Друга проблема, яка висвітлена у звіті, – це „заходи уряду щодо обмеження свободи мирних зібрань. Під політичним тиском суди відмовляли громадянам у дозволі на проведення більшости мирних акцій протесту проти влади. Ті протести, які були дозволені, пройшли під наглядом надмірної кількости міліції, що відлякувало людей від участи; акції протесту були обмежені і за їх учасниками стежила влада". Третя проблема, на яку звертає увагу звіт Державного департаменту США, – це „посилений тиск з боку влади на незалежні засоби масової інформації (ЗМІ), що призводило до конфліктів між власниками ЗМІ та журналістами і до запровадження самоцензури". Автори звіту також звертають особливу увагу на високий рівень затримання міліцією, на зловживання і тортури у в'язницях та на корумповану судову систему в Україні. *(„Голос Америки")*

Заборонять В. Януковичеві в'їзд до США?

ВАШІНҐТОН. — Сенатор-республікнець Джеймс Інґоф надіслав до Конґресу США проєкт резолюції, згідно з якою пропонується заборонити Президентові України Вікторові Януковичеві і Генеральному прокуророві Вікторові Пшонці в'їзд до країни. Про це йдеться в документі, опублікованому 25 травня бібліотекою Конґресу. Згідно з проєктом резолюції, пропонується: засудити уряд В. Януковича через політично мотивоване переслідування екс-прем'єр-міністра Юлії Тимошенко; закликати В. Януковича негайно звільнити Ю. Тимошенко з медичних причин; наполегливо закликати Організацію з безпеки та співробітництва в Европі не визнавати заплановане головування України до звільнення Ю. Тимошенко; наполегливо рекомендувати Держдепартаментові до звільнення Ю. Тимошенко відкликати Посла США в Україні; закликати Держдепартамент ввести візові санкції щодо В. Януковича, В. Пшонки та інших посадових осіб, відповідальних за ув'язнення Ю. Тимошенко; закликати НАТО призупинити всі угоди про співпрацю з Україною. Відповідно до щорічної заяви Держдепартаменту США, найбільшою проблемою в сфері захисту прав людини в Україні в 2011 році було засудження Ю. Тимошенко. Раніше резолюцію щодо України прийняв Европарлямент, закликавши уряд України „вирішити ситуацію з в'язнями, заарештованими з політичних мотивів, до початку виборчої кампанії". *(„Кореспондент")*

8 червня почнеться Чемпіонат Европи з футболу „Евро-2012"

Маскотки „Евро-12": Славко і Славек.

11 грудня 2009 року і 4 жовтня 2010 року УЕФА остаточно розподілила змагання „Евро-2012" між містами-господарями України та Польщі. В Україні турнір прийматимуть Київ, Львів, Донецьк і Харків, у Польщі – Варшава, Познань, Ґданськ і Вроцлав. Відкриття відбудеться 8 червня на варшавському стадіоні „Національний", фінал – 1 липня на київському стадіоні „Олімпійський".

Збірна команда України гратиме 11 червня з Швецією, 15 червня – з Францією, 19 червня – з Англією.

Президент України Віктор Янукович 8 червня поїде до Варшави на відкриття „Евро-2012". Президент Польщі Броніслав Коморовський, як сказав радник Президента Польщі Томаш Наленч, під час зустрічі з В. Януковичем торкнеться питання про ситуацію з Юлією Тимошенко.

„Підготування України і Польщі до чемпіонату Европи з футболу засвідчило, що „Евро-2012" пройде на найвищому рівні, у чудовій атмосфері, – наголосив 24 травня президент УЕФА Мішель Платіні. За його словами, підготування до змагань фактично завершене. Україна і Польща готові до проведення „Евро-2012" року з футболу, заявив віце-прем'єр-міністер Борис Колесніков. В свою чергу, віце-прем'єр-міністер Польщі Вальдемар Павляк зауважив, що торговий обіг між країнами-організаторами „Евро-2012" вже зріс на 30 відс.

15 травня у містах „Евро-2012" відкрились волонтерські центри УЕФА поблизу чотирьох стадіонів. У Києві такий центр зайняв другий поверх Палацу спорту, у Донецьку для центру спорудили великий намет на території „Донбас Арени", Харків відвів для цього площу в Юнацькій академії Футбольного клюбу „Металіст", у Львові центр відкрили в будівлі „Арени Львів". Волонтерський центр – це місце, де кожен доброволець може акредитуватись, уточнити інформацію, отримати уніформу, а також відпочити між змінами, подивитися на футбол на великому екрані.

У Польщі випустили з нагоди „Евро-2012" польсько-українську монету з подвійним номіналом. Це безпрецедентна подія в нумізматичному світі Польщі й України, адже національні банки обох держав вперше випускають спільну монету з подвійним номіналом у 10 злотих та 10 гривень. Монету виконано з срібла, складається вона з двох частин. Офіційний запуск – 4 червня. Нумізматичний набір (дві монети) коштуватиме 600 злотих (близько 180 дол. США), а купити його можна буде у відділах та інтернет-магазині Національного банку Польщі.

Київська міська рада рекомендувала оголосити вихідними дні проведення „Евро-2012" у столиці. Відтак, кияни відпочиватимуть 11, 15 і 19 червня. За це рішення на засіданні ради проголосували 103 депутати.

Міжнародна конференція...

(Закінчення зі стор. 3)

політики в Раді національної безпеки при Білому Домі, Ян Пєкло – виконавчий директор Фундації українсько-польської співпраці.

На кінець конференції від імені президентів Північноамериканських членів-організацій СКУДО виступила Національний президент Об'єднання Жінок Оборони Чотирьох Свобід України Христина Верещак, яка висловила щиру вдячність учасникам конференції за їхні змістовні доповіді і глибоке розуміння української проблематики, підтримку України на шляху до повноцінної національної державности.

На бенкеті зробили доповіді д-р Сергій Квіт – президент Національного університету „Києво-Могилянська академія" („Національне оновлення України") і д-р Володимир Огризко, колишній міністер закордонних справ України („Шлях України до національної державности: перспектива політики заходу з точки зору України – від Брест-Литовського до НАТО-Бухарест".

На закінчення бенкету виступила Національний президент Ліґи Українок Канади Адріяна Буйняк-Вилсон, яка подякувала учасникам і зазначила, що історична справедливість на підставі гасла „Воля народам – воля людині" буде запевнена українському народові.

Співорганізаторами конференції були американський і канадський відділи СКУДО у співпраці з Центром Американсько-Українських взаємин. Господарем конференції був Ілинойський відділ УККА. У підготуванні допомагали добровольці з місцевих відділів Спілки Української Молоді і УККА.

На початку конференції учні Школи українознавства в Чикаґо (директор Люба Маркевич) привітали хлібом і сіллю д-ра В. Огризка. Під час бенкету виступав з привітом український танцювальний ансамбль „Громовиця" (директор Роксоляна Пилипчак). Бенкет закінчився виступом хору відділу СУМ ім. Миколи Павлушкова в Чикаґо (дириґент Володимир Попович).

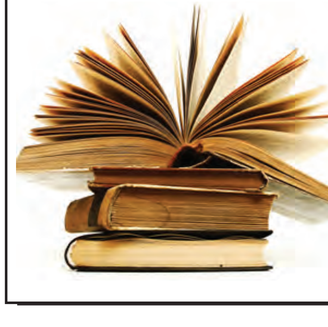
Конференція транслювалася в прямому етері у супроводі фірми „Відія". Спонзорами були УККА-відділ Ілиной, Фундація „Спадщина" при 1-му Щадничому банку, „MB Financial Bank", Українсько-Американська Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч" в Чикаґо, Кредитова Кооператива „Будучність" в Канаді, Українська Американська Фундація „Воля", Організація Оборони Чотирьох Свобід України, Ліґа Українців Канади, Дослідний інститут „Україніка", Ліґа Українок Канади, Український Народний Союз, Об'єднання Жінок Оборони Чотирьох Свобід України, „Провидіння".

Конференція прийняла заяву, у якій зазначено що дедалі гірше політичне становище в Україні, разом з зусиллями російського режиму підривати Евроатлантичну інтеґрацію України, становлять безпосередню загрозу для безпеки та критично важливих національних інтересів України, як також для безпеки, миру та стабільності Европи.

Заява була доставлена Президентові України Вікторові Януковичеві та його оточенню.

Борис Потапенко – голова Організаційного комітету, директор Ліґи Українців Канади.

Про книжки, котрі варто зберегти

ДОРОГА ЧИТАЦЬКА ГРОМАДО,

Очевидно, в кожному українському мешканні є більша чи менша кількість україномовної літератури. Знаємо про випадки, коли книжок за десятки років зібралося багато, а читати вже нема кому. Маємо велике прохання: якщо у ваших книгозбірнях знайдеться книжка, видана „Свободою" чи Українським Народним Союзом, надішліть її до нашої редакції для переведення в електронний формат. Якщо котрась з таких книжок виявиться дорогою для вас, обов'язково повернемо її власникові після виготовлення електронної копії. За додатковою інформацією телефонуйте (973) 292-9800, дод. 3051.

Редакція „Свободи"

Українці Румунії бережуть національні традиції

Румунський українець Віктор Шмігельський народився в українському селі на Буковині, але після Другої світової війни його мала батьківщина опинилася в Румунії, де він і прожив усе трудове життя, працюючи водієм вантажівки. Тепер його домівка – в Букарешті, звідки він і приїхав до США провідати рідних і приятелів. В. Шмігельський розповів редакторові „Свободи" Левкові Хмельковському про життя українців в Румунії.

Перші українці опинилися в Румунії давно – ще наприкінці XIX ст., після того, як Румунія стала сучасною незалежною державою. Друга хвиля міґрації мала місце між двома світовими війнами, коли чимало людей опинилося в чужих країнах. В ті часи в Румунію переселилося близько мільйона українців – головним чином сільське населення, яким воно, загалом, залишилося й сьогодні.

Найгірше було громаді в часи Ніколае Чаушеску, коли всіх підозрювали в нельояльності й навіть у шпигунстві. Українські школи закривалися, а українці перетворювалися на румун і втрачали власну ідентичність.

Першою серйозною спробою внутрішнього самоврядування румунських українців став Союз українців Румунії (СУР), утворений 1946 року за підтримки значної частини українців – заради захисту прав українців як етнічної меншини.

СУР тепер очолює Степан Бучута. В складі СУР діють комісії освіти і науки (голова Роман Петращук), культури і української культурної спадщини (голова Іван Робчук), з питань міжнародних зв'язків (голова Мирослав-Микола Петрецький), з соціальних, родинних і жіночих питань (голова Люба Горват). Є також підкомісії масової інформації і культурно-артистичної діяльности (голова Ярослава Колотило) і з питань періодики і книгодрукування (голова Іван Арделян). Діє також комісія з питань молоді і спорту.

СУР видає від 1949 року культурно-просвітницький часопис „Вільне життя" (головний редактор Іван Ковач), літературно-культурний журнал українських письменників Румунії „Наш голос" (головний редактор Ірина Мойсей), місячник для українських дітей Румунії „Дзвоник" (головний редактор Микола Корсюк). Вже 18 років видається часопис СУР „Український вісник", де шеф-редактором є Михайло Михайлюк.

Половина румунських українців (у 2002 році загалом було їх 61 тис. осіб) живе у Мараморщині – історико-географічній області між Румунією і Україною. Це східні Карпати, котловина вздовж річки Тиси. На півночі українські села межують з Закарпаттям. Першими слов'янами у Мараморщині були племена білих хорватів, згадувані у „Повісті минулих літ". З давніх давен українські населення називали Руссю: Рускова, Русь Кривий, Руська Поляна. У цих селах збереглися найдавніші говори Підкарпатської Русі.

10 вересня 1919 року Мараморщину поділили Румунія і Чехословаччина. Першій дісталося 14 українських поселень з 34 тис. українців. Саме на той час припадає зародження громадсько-культурних українських осередків, які заснували громадські діячі і вояки Української Народної Республіки, які знайшли притулок в Румунії. Тоді почали виходити газета „Новий вік" і журнал „Культурний порадник".

Після 1989 року почалося відновлення українських шкіл або хоча б окремих предметів навчальних програм. Щодо вищої освіти, то сьогодні в трьох румунських університетах, у тому числі в Букарештському, є відділення української мови, відкриті 50 років тому. На цих відділеннях щорічно навчається, як правило, 10-15 студентів. Там викладає Іван Ребушапка – доктор філології, професор.

В Букарешті виник хор „Зоря", основу якого склали Ярослава Колотило та її діти – Лариса, Наталка і Михайло. Вони співали також в дитячому вокальному гурті „Веселі дзвіночки".

Вже 20 років в місті Тульча діє хор „Задунайська Січ" (керівник Марія Карабін), за прикладом якого виникли хори і співочі групи в Крішані, Леті, Чукурові та інших селах. Хор має також танцювальну групу. Цей хор виступав у Києві, Одесі, Чернівцях, Ізмаїлі.

У Сереті виникла мандолінна оркестра, яку заснував св. п. Валеріян Янош, і танцювальний ансамбль його дочки Зірки Янош „Коломийка". А у Балківцях Петро Шойман заснував ансамбль українського танцю „Козачок", який теж виступав не тільки в Румунії, а й за кордоном.

Останнім часом з'явилося чимало нових мистецьких колективів. В липні 2011 року був заснований танцювальний ансамбль „Негостинка" з 36 юних мешканців села Негостина. У жовтні минулого року він виступав у Яссах.

28 жовтня 2011 року в селі Рогожешти було освячено „Дім українців", який громада звела біля перетвореної на музей старої хати. На святі виступив Генеральний консул України в Сучаві Василь Боєчко, який подарував дітям „Букварі". Багато допомагає Посол Ураїни в Румунії Юрій Вербицький.

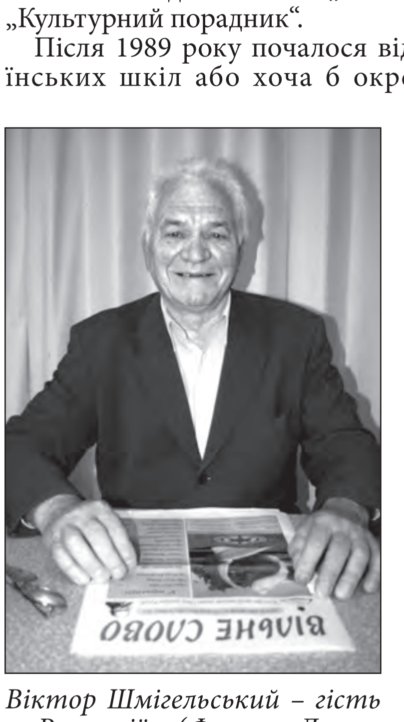
Новий дім культури тепер є також в селі Готлоб. 6 листопада 2011 року там відбувся фестиваль пісні і танцю – вже другий. У ньому брали участь співаки і танцюристи з ряду українських сіл.

Триває науково-просвітницька діяльність. 29 жовтня 2011 року українське відділення Клузького університету провело симпозіюм „Іван Франко", на якому були заслухані доповіді про видатного письменника, звучали його вірші та пісні на слова поета.

На симпозіюмі „Тарас Шевченко: 150 років від дня смерти", теж минулого року, виступили з доповідями проф. Іван Робчук, поети Михайло Трайста та Йон Козмей, інші відомі особи.

Активну участь в житті громади беруть педагог Валерія Шовкалюк, комерційний директор Богдан Мойсей, письменниця Марта Бота, автор збірки пісень Марія Чубіна та інші українці Румунії.

Українські суспільні діячі Румунії занепокоєні тим, що духовні історичні набутки українців сьогодні опинилися під загрозою. Йдеться про досвід віків, збережений, зокрема, у народних приказках. Невдовзі з пам'яті людей будуть стерті співанки, прислів'я, повір'я, обряди, звичаї, казки, леґенди, загалом усе те, що з найдавніших часів становило сільське духовне життя.

Віктор Шмігельський – гість з Румунії. (Фото: Левко Хмельковський)

Понад 1,000 українців проживає в селі Балківці біля Сучави, тож не бракує молоді в гурті танців і співу.

АМЕРИКА І СВІТ

КНДР офіційно стала ядерною державою

ПХЕНЬЯН, Північна Корея. — Корейська Народна Демократична Республіка (КНДР) 30 травня офіційно проголосила себе ядерною державою. Відповідну поправку внесено до Конституції країни на сесії Верховних Народних Зборів КНДР ще у квітні цього року, проте відомо про це стало тільки тепер. Тепер Основний закон Північної Кореї має назву не „Конституція Кім Ір Сен", а „Конституція Кім Ір Сена – Кім Чен Іра". Таким чином новий північнокорейський провідник Кім Чен Ун віддав данину поваги своєму батькові, який раптово помер наприкінці 2011 року. Нагадаємо, останнім часом ситуація на Корейському півострові знову загострилася – після того, як Рада Безпеки ООН засудила невдалий пуск ракети далекого радіюсу дії, який низка країн розглядала як випробування балістичної ракети. У відповідь КНДР відмовилася від мораторію на ракетні та ядерні випробування, про який раніше домовилася з США в обмін на продовольчу допомогу. *(„Укрінформ")*

Заарештували дворецького Папи

ВАТИКАН. — Поліція Ватикану 26 травня заарештувала дворецького Папи Бенедикта за підозрою в крадіжці таємних документів, в тому числі листів, з його кабінету. Ватикан повідомив, що в цієї людини були таємні документи, але не підтвердив повідомлення преси про те, що він є дворецьким Паоло Ґабріеле, який працює в особистих покоях Папи. У квітні за дорученням Папи було створено комісію у складі кількох кардиналів з метою розслідування зникнення документів, що потрапили до рук журналістів з бульварних газет, які повідомляли про корупцію і боротьбу за владу у Ватикані. *(Бі-Бі-Сі)*

Д. Туск: візита В. Януковича – „невигідна"

ВАРШАВА, Польща. — Прем'єр-міністер Польщі Доналд Туск вважає візиту Президента України Віктора Януковича до Варшави на відкриття „Евро-2012" „природною, але невигідною". Про це він заявив 25 травня. „Це справа природна, але не дуже вигідна... Взагалі я схильний до того, щоб усім потиснути руку" – сказав Д. Туск. Разом з тим він зазначив, що не має наміру демонструвати підтримку В. Януковичеві. „Нехай також не буде такого враження, що ми нібито у всьому підтримуємо сьогоднішню українську владу. Але разом з тим ми б не хотіли, щоб змагання „Евро-2012" перетворилися в якісь політичні демонстрації. Наскільки нам вистачить таланту, так ми і будемо поводитися. Сподіваюся, що ви не будете соромитися поляків", – сказав він. Змагання-відкриття першости відбудуться 8 червня у Варшаві. На них має намір приїхати В. Янукович. *(„Кореспондент")*

Низка країн висилає послів Сирії

НЮ-ЙОРК. — Влада Еспанії ухвалила рішення вислати з країни керівника Посольства Сирії. Раніше про висилку сирійських дипломатів заявили Великобританія, Італія, Канада, Франція, Австралія і Німеччина. Привід для різкого дипломатичного кроку – напад на селище Хула, де 25-26 травня загинуло понад 100 мирних жителів, у тому числі жінки і діти. Переважна більшість жертв були страчені, зокрема розстріляні з близької відстані. Інші загинули від артилерійського обстрілу. Рада безпеки ООН на екстренній нараді 27 травня „у найбільш жорсткій формі" засудила розправу над мирними жителями. Сирійська влада заперечує причетність до трагедії, поклавши відповідальність за вбивства на бойовиків-ісламістів. У країні вже понад рік не припиняються антиурядові протести. Щодня надходять повідомлення про загибель людей – як мирних громадян, так і співробітників силових структур. За даними ООН, загальне число жертв перевищило 9,000 осіб. Тим часом, за даними британської газети „The Guardian", воєначальник з Корпусу вартових Ісламської революції підтвердив, що сирійському режимові допомагають іранські війська. *(„Кореспондент")*

Не помиляймося щодо Росії

Не йдеться про те, що Україна від Росії може очікувати тільки тиранії і повторення кривавих і масових репресій, а більше нічого. Але також, на жаль, не йдеться і про бодай якісь обнадійливі ознаки наближення Москви до підставових цінностей демократичного світу, до способу життя і світорозуміння европейського Заходу. Маємо на увазі ознаки реальніші, ніж словесна казуїстика Кремля, котра легко може ввести в оману „теоретичних" знавців Росії. Ось навіть Андреяс Умланд, один з найдосвідченіших німецьких політологів, пише в київській газеті „Дзеркало тижня" (27 квітня): „Російська держава сьогодні перейшла у фазу певної лібералізації, що, як і наприкінці 1980-их, може привести й до нової демократизації".

Далі цей справді знаючий автор зазначає, що, „на відміну від 1990-их, нині російські національні ідеї є частиною політичного мейнстріму, різні націоналісти широко представлені в московському естеблішменті. Путін також сповідує ці переконання, як він сам нещодавно визнав: „І я теж – російський націоналіст".

Нас, українців, російський націоналізм не повинен лякати. Це їхня проблема, їхній інстинкт самозбереження. Ми не є ворогами російської нації – ми є ворогами російського великодержавного шовінізму та імперіялізму, і тому мусимо залишатися пильними до спроб „нового" російського Президента Володимира Путіна знайти зовні привабливі й нібито демократичні форми для відбудування „Великої Росії" за рахунок незалежної Української держави. В. Путин дуже поспішає з цим пляном, бо знає, що даний історичний момент ще працює на неоімперську Москву, а завтра може перестати. 7 травня, в самий день інавґурації, він підписав указ про визначення „нового" зовнішньополітичного курсу Російської Федерації – курсу на „поглиблену інтеґрацію постсовєтського простору". А вже 15 травня скликав зустріч провідників країн-членів Співдружности незалежних держав, на якій, абсолютно відверто, пропонував відродити СРСР у форматі Евразійського союзу.

При цьому В. Путин висунув невідпорні арґументи – економічні: вони ж бо маґічним чином навертають до Москви душі провідників країн, котрі перебувають у тяжкій економічній ситуації, Білорусі, Казахстану, України. Великі запаси енерґоносіїв – це безвідмовна пастка, в яку пхає не вельми мудру голову й український провідник. Віктор Янукович трагічно помиляється. Московський автократизм не є і не буде запорукою для автократизму київського. Тому що Україна – не Росія. Тому що насправді Росія, наставляючи пастку для інших, сама в ній безнадійно перебуває: „велика" – це значить недемократична, а демократична – це загибель „великої".

Різниця між Україною і Росією – онтологічна: в Україні господарський і культурний розвиток завжди ішов знизу, від народу, тим часом в Росії, як справедливо зауважує директор українського Інституту ґльобальних стратегій Вадим Карасьов, „справжній суверен – не народ, а президент. Він стоїть над гілками влади, над конституцією, над законами, і відпустити країну до демократії не може".

Й коли таким самим сувереном хоче стати, за путінським взірцем, В. Янукович, то це не так страшно, як просто гидко і смішно.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Газета заснована у 1893 році — Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич
Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by
the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800 — **E-mail:** svoboda@svoboda-news.com
Fax (973) 644-9510 — **Website**: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:
Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: $65.00 на рік, $40.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – $55.00 на рік, $35.00 на півроку.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністрація	Володимир Гончарик	☎ (973) 292-9800 x 3041 **E-mail**: admin@svoboda-news.com
Оголошення	Володимир Гончарик	☎ (973) 292-9800 x 3040 **Fax** (973) 644-9510 **E-mail** adukr@optonline.net
Передплата	Марійка Пенджола	☎ (973) 292-9800 x 3042 **E-mail** subscription@svoboda-news.com

ІСТОРІЯ

Срібний хрест заслуг УПА вручено через 62 роки після призначення

18 травня у „Свободі" було вміщене повідомлення зі Львова про вручення Вірі Філяк бойової нагороди Української Повстанської Армії. Тим часом до редакції надійшла докладніша розповідь про цю подію редактора українського військово-історичного часопису „Однострій" Віталія Манзуренка, яку вміщено нижче.

ЛЬВІВ. – Бойові нагороди Української Повстанської Армії (УПА) займають особливе місце не тільки в українській, а й у світовій фалеристичній спадщині. Система надавання відзнак УПА передбачала вшанування військових і цивільних осіб за їхній особистий внесок у національно-визвольні змагання в Україні. Найвищі нагороди мала право надавати Українська Головна Визвольна Рада (УГВР) – підпільний парлямент, верховний орган Організації Українських Націоналістів (ОУН) і УПА. Саме завдяки цьому нагороди УПА зайняли проміжне місце між нагородами певної військової формації і державними нагородами.

Віра Філяк у молоді роки.

В історії фалеристики факт затвердження наказом бойових нагород УПА в 1944 році та саме виготовлення реальних знаків через сім років (1951 рік) вважається унікальним. В світовій практиці не було жодного випадку, щоб повстанська армія, яка протягом тривалого часу чинила збройний опір у ворожому оточенні, мала власні багатостепеневі бойові нагороди для нагородження своїх вояків.

Широкому загалові істориків, фалеристів та колекціонерів перші відомості про нагороди УПА стали відомі лише в 1991 році, завдяки каталогові українських військових відзнак, які вперше у світі систематизував і описав відомий український дослідник та колекціонер Ярослав Семотюк з Торонто.

У Державному архіві Служби безпеки України мені вдалося розшукати шість документів, пов'язаних з представленням до відзначення нагородами УПА, які склали старшини середньої ланки.

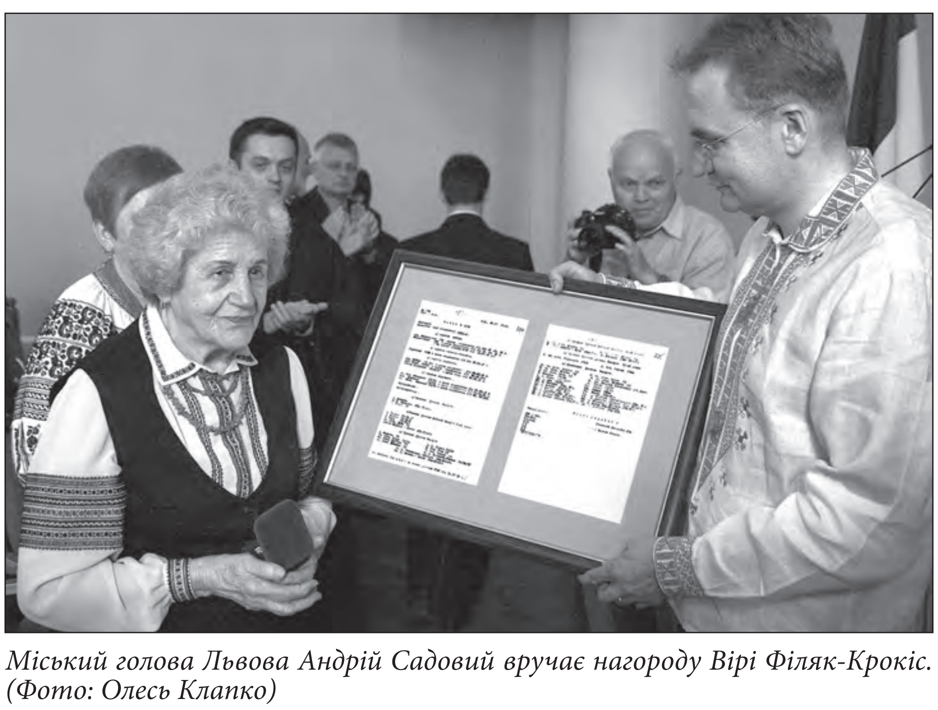
„Листу учасників УПА та членів революційного підпілля, яких пропонується нагородити" склав невідомий повстанський командир на псевдо „Харчук", що діяв у Рогатинській окрузі на Івано-Франківщині у липні 1950 року (день не вказаний). Серед 20 запропонованих до відзначення повстанців старших вістунів Василя Хомутника („Іскру") та „Довбуша", а також „Реню" і „Тамару" командир представив до Срібного хреста заслуги.

Щодо повстанки „Рені" в клопотанні було зазначено: „Зараз засуджена і заслана на Сибір. Заслуг на письмі не подаю з конспіративних зглядів, подам їх усно".

Це подання було надіслане до командування УПА. Останній командир УПА Василь Кук („Василь Коваль") в свою чергу подав до УГВР клопотання, яке могло мати усну або письмову форму. На жаль, до нашого часу воно не збереглося. 25 липня 1950 року було ухвалено постанову УГВР, а вже в наказі ч. 2/50 від 30 липня 1950 року оголошено про нагородження „Рені" Срібним хрестом заслуги.

Аналізуючи списки нагороджених Срібним хрестом заслуги, мені вдалося встановити, що цією нагородою було відзначено 150 повстанців. Серед них вдалося ідентифікувати 78 осіб. Така порівняно мала частка встановлених повстанців пов'язана з тим, що переважно вони мали підстаршинські і рядові військові ступені, а також це були цивільні особи,

(Закінчення на стор. 16)

Міський голова Львова Андрій Садовий вручає нагороду Вірі Філяк-Крокіс. (Фото: Олесь Клапко)

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Вибухи могла скоїти влада

Щодо вибухів у Дніпропетровську, які сталися 27 квітня, то, на мою думку, вони були ретельно сплановані, здійснили їх професіонали. Вибухи не були пов’язані з протистояннями кримінальних угруповань чи з економічною конкуренцією. Зрозуміймо, чиєю метою це могло бути. Це – найсуттєвіше. Таку мету могла мати влада. Можна припустити, що Президент Віктор Янукович хотів їхати до Москви на інавґурацію Володимира Путіна з проханням прийняти Україну в обійми імперії, бо самі ми не можемо боротися з „тероризмом“ (режим В. Путіна має досвід з вибухами у житлових будинках). На користь цієї версії свідчить те, що між першим і другим вибухом було лише 20 хвилин, і за цей час прокуратура виголосила, що відкриває справу про тероризм! Прокурори навіть не дочекалися решти трьох вибухів! Ще ніколи так швидко не було заяв прокуратури. От люди й гомонять, що вибухи організувала влада.

Інша версія – вибухи учинили російські фахівці за завданням Кремля. А мета – як і у першій версії.

Про те, що вибухи не були спрямовані проти „Евро-2012“, свідчить те, що був вибраний для вибухів саме Дніпропетровськ, у якому змагань чемпіонату не буде.

А тепер про наслідки вибухів. По-перше, люди справді перелякалися. Цей переляк підтримує влада досі – на зупинках трамваїв черґують міліціонери, які перевіряють вагони, аби хтось там не „забув“ вибухівку. Вже минув місяць після вибухів, а міліція усе ще черґує.

А чому не перевіряють тролейбуси, яких в місті не менше, ніж трамваїв? Не перевіряють і маршрутні таксівки. Тобто усе це – імітація діяльности, а не діяльність. Злочинців не знайдуть ніколи, як і в інших випадках.

По-друге, люди відволіклися від інфляції, від галопуючого зубожіння. А біднішоть щодня – влада друкує паперові гроші безупинно.

По-третє, комуністи та реґіонали, щоб зашкодити національно-патріотичним рухам, розпускають чутки, що вибухи – справа рук… бандерівців. На декого ще діють застарілі стереотипи.

Володимир Єфимов,
Дніпропетровськ

Прошу, друзі, не мовчіть!

Майже кожен день я дивлюся теленовини, читаю пресу, навіть деколи й чужу, і пильно слідкую за новинами з України. Найперше цікавить, що нового діється в Україні? Але тільки іноді покажуть на телебаченні 3-4 секунди якусь новину і все. На початку квітня впродовж трьох тижнів не було й чутки про Юлію Тимошенко та Юрія Луценка. Все мовчить.

Поїхав в Україну на три тижні о. Юрій, повернувся, і випадково я зустрівся з ним. Питаю: „А як там в Україні?“. Він нахилив голову та й каже: „Недобре, в тюрмі вже 16 громадських діячів, таких як Юлія Тимошенко і Юрій Луценко. Знущаються над ними, і нема кінця. Люди залякані. Одні бояться працю втратити, інші бояться арешту, а „реґіони“ роблять, що хочуть. Хабарництво на кожному кроці. Повертаються радянські часи. Ось до чого докалась Україна за 20 років незалежности!“.

Чи можна щось зробити в такій ситуації? Де ж наші журналісти і громадські діячі? Маємо ще трьох колишніх президентів та й від них нічого не чутно. А сьогодні журналісти мають велику силу. Вони викликають великі зміни в державах світу, навіть революції. Не бійтесь, ставайте спільно в обороні прав України! Не мовчіть, друзі! Тепер вам не загрожує Сибір, як колись нам загрожували тюрми і сибірські табори. Вас є багато, всіх вас не заарештують. Організовуйте конференції, з’їзди, стережіться підкупства! Ворог втрачає силу і до колишнього стану ніколи не дійде. Тільки, прошу вас, не мовчіть!

Василь Пелещук,
Бріджпорт, Конектикат

Дивізійники стали старшинами УПА

Стаття Данила Яневського „Погляд на себе“ („Свобода“, 11 травня) нагадала мені події далекого минулого. Це було в сьомій клясі 2-ої державної гімназії у Львові. Йшла акція зголошення до Дивізії „Галичина“. Мій товариш – член Організації Українських Націоналістів (ОУН) – аґітував проти вступу до Дивізії. І раптом сам зголосився. На моє запитання, що змінило його думку, відповів: „Йдемо по вишкіл і зброю“.

Мій чоловік, ветеран Української Повстанської Армії (УПА), розповідав, що старшинами УПА були недавні дивізійники, які мали добрий військовий вишкіл.

Віра Гнатюк,
Гемтрек, Мишиґен

ОГЛЯД ПОШТИ

Про славне минуле і сучасні проблеми

У травневій пошті тижневика було багато листів, автори яких вболівають за стан справ в Україні, пишуть про її призабуту історію. **Д-р Георгій Кожолянко** з Чернівців у статті „Найперший вияв національної ідеї України“ пише, що нова книга львівського дослідника історичного минулого українців Василя Кобилюха „Праукраїна і санскрит“ містить „важливі історико-археологічні та етнологічні відомості про багатотисячолітню історію українців, про їх наукові досягнення у пізнанні природи, їх грандіозні здобутки у ділянці математики, географії, мовознавства, хемії, філософії, вірувань, астрономії, мореплавства, основних галузей господарської діяльности – землеробстві, садівництві, скотарстві та інших галузях знань“. Автор статті пише: „Звичайно, багато з висновків цієї книги є полемічними і потребують ґрунтовного наступного вивчення і доведення, але безсумнівною є заслуга В. Кобилюха у довготривалому вивченні як санскриту, так і інших джерел Праукраїни, за якими простежується багатотисячолітній історичний і культурний шлях українського народу. Автор обґрунтовано визначає українців і українську мову найдавнішими у світі“.

Протоєрей **о. Михайло Мельник** з села Старі Кривотули Івано-Франківської области в статті „Доторкнутися до Бога“ розмірковує про взаємини українців з Богом і пише: „Воістину всі відправи в храмі є спасенними тільки тоді, коли за його порогом у світі безперервно продовжуються служінням Богові через служіння кожному ближньому, як часто до цього закликав і на цьому наголошував наш Спаситель“.

Василь Фіняк з Довнерс-Ґілу, Ілиной, в листі „Світові проблеми і заздрість“ закликає досліджувати Слово Боже, тому що людина без Божої допомоги не може жити у мирі й любові.

Іван Гвозда з Сиракюз, Ню-Йорк, прислав копію своєї статті „Евакуація-депортація українців в Польщі в 1945-1947 роках“, яка була надрукована в 1975 році. Він пише: „Усе українське суспільство Америки горде, що наша преса, включно з вашою газетою, виступила, щоб підкреслити важливість для українства пам’яті про Акцію „Вісла“ як в минулому, так і тепер, і в майбутньому“.

Михайло Дзвінка з Брадентону, Фльорида, пише: „Гарно і правдиво написана редакційна стаття „Свободи“ про 65-річчя виселення українців. Москва і Варшава прекрасно знаходять спільну мову, коли йдеться про українців“. М. Дзвінка також прислав число української газети „Наше слово“, яка у Варшаві нагадала про Акцію „Вісла“, а також про сучасне ставлення верхівки Римо-Католицької Церкви до Української Греко-Католицької Церкви.

Олена Папіж з Ворену, Мишиґен, пише: „Пересилаю відтинок „Робітничої газети“ від 27 березня, який отримала з міста Дзержинського від родини, а у ньому – плач комуніста щодо зміни назв вулиць у Львові“. У тому відтинку львів’янин Віктор Корнієнко сумує з того приводу, що у місті не стало вулиць Миколи Ґастела і Фрідріха Енґельса, Івана Турґенєва і Олександра Матросова, Олександра Пушкіна і Михайла Лермонтова, багатьох радянських маршалів. В. Корнієнко радить „нові назви вулиць краще не читати, щоб не псувати собі настрій“. А може доцільніше взагалі виїхати зі Львова? Десь до Новосибірська чи на Колиму?

В Ню-Йорку сотні гостей прийшли на український фестиваль

На сцені – „Червоні маки“ Григорія Момота.

Молоденькі учасниці фестивалю.

Співає Максим Лозинський.

На сцені – Ірина Лончина.

Ведуча Вікторія Гордеєва.

Співає Мирося Греб.

Школа бального танцю Наталі Лемішки.

Танцює ансамбль Андрія Цибика „Іскра“.

Ведучі Андрій Стасів та Ольга Жураківська.

„Сизокрилі“ завершують концерт запальним гопаком. (Фото: Лев Хмельковський)

Біля „Музейної хатки“ Мотря Кузич-Малецька (зліва) та Ірина Куровицька, а у вікні – Дарія Сушків.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

В Едмонтоні святкували 100-річчя Пласту

Андрій Горняткевич

ЕДМОНТОН, Альберта. – 29 квітня едмонтонські пластуни зібралися в своїй домівці, щоб разом з пластунами усієї Канади відновити пластовий обіт. Вони з'єдналися з усіма канадськими станицями відеозв'язковою системою „Webex".

Ритуал розпочався співанням пластового „Отче наш" і пластового гимну, після чого було зроблено відео- і звукозапис привіту станиці. Ведучий Маркіян Лазурко вияснив значення пластової присяги. Запаливши свічки в притемненій домівці, пластуни злучилися з пластунами Канади, щоб разом виголосити Пластовий обіт – вірш до пластової присяги, який написав співзасновник Пласту д-р Олександер Тисовський. Усі заспівали традиційну прикінцеву пісню „Сіріли у сумерку", а тоді пісню 100-ліття „Будь іскрою, як мрієш бачити багаття", яку написала киянка Соломія Мричко. Їм пригравали на ґітарах юнаки Адріян Зміївський і Матей Горбай, а хорунжими були Іван Сабодаш і Наталя Пришляк.

Юнацтво співає ювілейну пісню. (Фото: Андрій Шиманівка)

М. Лазурко подякував сеньйорам, які розпочали пластову працю в Едмонтоні й тепер бачать своїх дітей і внуків у пластових рядах.

На свято зі Львова приїхала Наталя Кобилюх, з Торонто – Зоряна Яворська-Сокольська, перша гурткова першого гуртка юначок і перша курінна 6-го куреня юначок ім. Уляни Кравченко. Заспівавши „Гимн закарпатських пластунів", усі зібралися на подвір'ї для спільної фотографії.

Великими заходами свята стали ювілейний бенкет і забава, що відбулися 5 травня у бенкетовому центрі „Меридіян". Гостей при дверях зустріло історичне шатро з 1960-их років з обладнанням тих

(Закінчення на стор. 17)

ПОВІДОМЛЕННЯ

для членів 264-го Відділу УНС.
З днем 1 червня 2012 року Відділ 264-ий з'єднався з Відділом 96-им, секретарем якого є

Ярослава Комічак

Просимо членів звертатися у всіх справах членства та забезпечення в УНСоюзі на адресу:

Mrs. Jaroslawa Komichak
129 Warwick Dr.
Pittsburgh, PA 15241-2106
Тел. 412-833-6657

Про Могилянку розповів президент д-р Сергій Квіт

Зліва: д-р Сергій Квіт, Теодор Воляник і д-р Аскольд Лозинський (Фото: Левко Хмельковський)

НЮ-ЙОРК. – 12 травня в будинку українських державницьких організацій на 2-ій авеню відбулася, за ініціятивою Фундації Українського Вільного Університету, зустріч представників української громади з президентом Національного університету „Києво-Могилянська академія" Сергієм Квітом.

Провадив нею президент Світової конференції українських державницьких організацій д-р Аскольд Лозинський, а вступним словом відкрив голова Фундації УВУ Теодор Воляник, подавши найважливіші відомості з біографії гостя і його шляху в науці.

Свій виступ д-р С. Квіт розпочав з чіткого окреслення тих неґативних процесів, котрі тепер відбуваються в системі української освіти, зокрема вищої: за цю важливу суспільну ділянку в державі відповідає міністер Дмитро Табачник – людина, яка ненавидить українську культуру і всіма способами та засобами душить її.

Промовець також коротко проаналізував відступ України від демократії, котрий почався з приходом до влади Президента Віктора Януковича і його Партії Реґіонів, розповів про наростання опору в українському суспільстві, про громадянську активність студентської молоді.

Досить докладно д-р С. Квіт представив освітню і виховну діяльність Києво-Могилянської академії, її програми, її студентів, викладачів, творчі взаємини з західніми освітніми структурами, проблему фінансування академії тощо.

В Могилянці навчається майже 4,000 студентів – кандидатів на бакалаврський диплом, а також на маґістерський і докторський. Вчена рада університету має намір збільшити чисельність студентів хоч би до 5,000, але не більше, щоб змогти втримати високий освітній рівень цього авторитетного в Україні навчального закладу. Академія – це покищо єдиний в країні університет, який видає маґістерські та докторські дипломи західнього взірця. Могилянка також єдиний в Укра-

(Закінчення на стор. 17)

„...ВЕДЕ НАС ГОРДО ВОЛЬНИЙ СТЯГ
ДО ЩАСТЯ, СЛАВИ І СВОБОДИ..."
(вітаємо Пласт із 100-літнім Ювілеєм)

ЗУСТРІЧ СТУДЕНТІВ ГІМНАЗІЙ 2012
БАЙРОЙТ, БЕРХТЕСҐАДЕН, КАРЛЬСФЕЛЬД, ЛЯНДСГУТ І РЕҐЕНСБУРҐ
(БАВАРІЯ 1945-1950 р.р.)

СОЮЗІВКА, 10-13 ВЕРЕСНЯ 2012 Р.

ЗАПРОШУЄМО СТУДЕНТІВ ТА МЕШКАНЦІВ ІНШИХ ТАБОРІВ.
ЗА ІНФОРМАЦІЯМИ ПРОСИМО ЗВЕРТАТИСЬ ДО ЧЛЕНІВ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО КОМІТЕТУ:

- **БАЙРОЙТ:**
  БОГДАН ГОЛЬ, 215-997-2978; nadhob@juno.com
  СЛАВА БІЛАС, 215-886-6049; slavab@verizon.net
- **БЕРХТЕСҐАДЕН:**
  ЯРКО САЛДАН, 416-231-3809; ysaldan@yahoo.com
  ОЛЯ САВЧУК, 845-626-2948
- **КАРЛЬСФЕЛЬД:**
  ПЕТРО КРУЛЬ, 301-434-6075; pkrul@verizon.net
- **ЛЯНДСГУТ:**
  АЛЬКО СЛОНЕВСЬКИЙ, 301-695-6343; slonar@verizon.neт
  НІНА ШУСТ, 330-668-6595; Nestor Shust@aol.com
  718-631-9102
- **РЕҐЕНСБУРҐ:**
  БОГДАН МАЛАНЯК, 818-249-6741; BZNE@aol.com
  ЛІЛЯ СОХАН, 201-391-2581; isochan@optonline.net

Голова зустрічі: **Ігор Сохан**

Have your children experience the splendor, tranquility & traditions of Summer at Soyuzivka...

Tennis Camp Session: 6/24-7/5

$735 UNA member • $785 non UNA member

Kicks off the summer with 12 days of intensive tennis instruction and competitive play, for boys and girls ages 10-18. Attendance will be limited to 45 students. Room, board, 24-hour supervision, expert lessons and loads of fun are included. Under the direction of George Sawchak.

Roma Pryma Bohachevsky

Ukrainian Dance Academy Workshop

Session: July 1-14

Fee $1,050 UNA member • $1,100 non UNA member

A vigorous 2 week dance training for more intermediate and advanced dancers ages 16 and up under the direction of the Roma Pryma Bohachevsky Ukrainian Dance Foundation, culminating with performances on stage at our Cultural Festival Weekend. Additional info www.syzokryli.com.

Tabir Ptashat Session 1: 6/24-6/30 • Session 2: 7/1-7/7

Ukrainian Plast Tabir for children ages 4-6 accompanied by their parents. For registration information please contact Neonilia Sochan at (973) 984-7456 or Oresta Fedyniak at (773) 486-0394.

Discovery Camp Session: 7/15-7/21

$450 UNA member • $500 non UNA member

Calling all nature lovers for this sleepover program filled with outdoor crafts, hiking, swimming, organized sports & games, bonfires, songs, Ukrainian culture, and much more. Room, board, 24 hour supervision and a lifetime of memories are included! Ages 8-15

Ukrainian Heritage Day Camp

Session 1: 7/15-7/20 • Session 2: 7/22-7/27

$225 per child staying on premises • $300 per child staying off premises

A returning favorite, in the form of a day camp, children ages 4-8 will be exposed to Ukrainian heritage through daily activities such as dance, song, crafts and games. Children will walk away with an expanded knowledge of Ukrainian folk culture and language as well as, new, lasting friendships with other children of Ukrainian heritage. Price includes kid's lunch and t-shirt, and unless noted, is based on in-house occupancy of parent/guardian.

Chornomorska Sitch Sports School

Session 1: 7/22-7/28 • Session 2: 7/29-8/4

Weekly rate overnight stay $450 • Daily commuter for the week $250

42nd Annual sports camp run by the Ukrainian Athletic-Educational Association "Chornomorska Sitch", for children ages 6-17. This camp will focus on soccer, tennis, volleyball and swimming, and is perfect for any sports enthusiast. Please contact Marika Bokalo at (908) 851–0617, or email sitchsportsschool@gmail.com, for application and additional information.

Roma Pryma Bohachevsky

Ukrainian Dance Camp

Session 1: 7/22-8/4 • Session 2: 8/5-8/18

$1,050 UNA member • $1,100 non UNA member

Directed by Ania Bohachevsky-Lonkevych (daughter of Roma Pryma Bohachevsky), this camp is for ages 8-16, and offers expert instruction for beginning, intermediate and advanced students. Room, board, 24-hour supervision, expert lessons and loads of fun are included. Each camp ends with a grand recital. Attendance will be limited to 60 students

Soyuzivka for all seasons

Soyuzivka Heritage Center
P.O.Box 529 • Kerhonkson, NY 12446

For applications or more info please call Soyuzivka 845-626-5641 or check our website at www.soyuzivka.com

Гра у розпуск...

(Закінчення зі стор. 1)

виборів". Наступного дня, 15 травня, В. Литвин повідомив, що його пропозицію не було підтримано на засіданні погоджувальної ради.

Напередодні своєї заяви голова парламенту зненацька закрив засідання, коли в залі почалася бійка, спричинена спробами Партії Регіонов проголосувати законопроект про засади мовної політики, який, на думку опозиції, дискримінує українську мову як державну і надає преференції російській мові. У „Фейсбуку" проросійський політолог Володимир Корнілов обурювався цим вчинком і нагадував, що В. Литвин під час ратифікації так званої Харківської угоди навесні 2010 року не лише не закрив засідання через бійку, але продовжував його вести, закриваючись парасолькою від яєць, що в нього кидала опозиція. В. Корнілов зробив висновок, що насправді справа не в бійці, а в тому, що В. Литвин не хоче підтримувати мовний законопроєкт, який, на думку В. Корнілова, захищає російськомовних громадян України.

„Володимир Михайлович тут більше займається піаром, ніж реальним вирішенням питання, – сказав журналістам голова „реґіональної" фракції Олександер Єфремов, – У нас вже був період, коли парламент позачергово розпускався, і при цьому ми не отримали жодних позитивних, крім неґативних моментів. В умовах, коли залишаються пів року до виборчої кампанії, заявляти дані речі можна абсолютно сміливо, тому що вони не несуть за собою ніяких правових наслідків".

Провідник опозиції Арсеній Яценюк сказав журналістам, що В. Литвин запізнився з розпуском парляменту на два роки. За словами А. Яценюка, Верховна Рада була фактично розпущена, коли В. Янукович став президентом, а В. Литвин – пересічним співробітником адміністрації президента. „Якщо Литвин так хоче розпуску Ради, нехай почне з себе - напише заяву і здасть депутатський мандат", – зазначив А. Яценюк. Він підкреслив, що вибори до Верховної Ради відбудуться цього року.

Незадовго до заяви В. Литвина його однопартійці в парляменті, які входять до провладної коаліції, ухвалили рішення не голосувати за мовний законопроєкт від Партії Реґіонів. Таку саму заяву роблять перекинчики до влади від бльоків Юлії Тимошенко і „Нашої України – Народної самооборони". Член парляментської фракції Партії Реґіонів Сергій Головатий в етері телеканалу „Рада" назвав своїх колег з фракції, авторів законопроєкту, аґентами російської служби безпеки. Такі заяви суперечать позиції Партії Регіонів, яка завжди іде на вибори з обіцянками вибороти для російської мови статус другої державної.

„Можна б припустити, що раптово у вітчизняних парляментаріїв прокинулася совість і політична відповідальність, – сказав для Радіо „Свобода" політолог Петро Олещук, – Поглянувши на своє минуле, вони вжахнулися і вирішили терміново рятувати країну, не дивлячись ні на що. Але насправді певну ясність у ситуацію вносить наближення парляментських виборів, на яких дуже багатьом нинішнім депутатам не світить гарне місце в партійному списку, і потрібно турбуватися про власні перспективи в мажоритарних округах. Природно, що активну участь у прийнятті „мовного закону" не дуже допомогло б нинішньому голові парляменту в переобранні в Новоград-Волинському окрузі Житомирської области. Так само, як і більшості його колеґ, яких спрямували до західних і центральних областей, де не сприймають ідею запровадження російської як другої державної".

„Соціологічні опитування показують, що ставлення в народі до Верховної Ради – одне з найгірших, гірше навіть, ніж до Служби безпеки, прокуратури, міліції і суду, які потонули в корупції, – вважає політолог Віктор Небоженко, – Тому, заявивши про необхідність його розпуску, В. Литвин намагається здобути популярність у виборців. Але реально парлямент ніхто розпускати не буде. Адже в ці передвиборні місяці чи не найкраща трибуна для пропаґанди своїх ідей".

В. Небоженко нагадує, що той же В. Литвин разом з депутатами ухвалив закон про зняття привілеїв для народних обранців – позбавили їх фінансування для проїздів у метро. „Але тут же виділили 190 млн. грн. для летів літаками. Таким чином депутати заграють з населенням. Однією з технологій такого заграння є боротьба за мову. Владна партія бореться за підвищення статусу російської мови, а опозиція грудьми стає на захист української. Таким чином вони мобілізують свій електорат і в результаті – всі задоволені. Це гра для виборців, і тому В. Литвин дозволяє собі так сміливо поводитися".

„Верховна Рада давно не є парляментом у традиційному значенні цього слова, – вважає народний депутат від опозиційної „Нашої України – Народної самооборони" Олесь Доній, – вона втратила законодавчу функцію, оскільки голосування відбувається в антиконституційний спосіб – депутати голосують чужими картками „за себе і за того хлопця". А це значить, що всі закони, які вона ухвалила, є антиконституційними і можуть бути скасовані. Рада втратила і представницьку функцію. Адже вона мала б обговорювати суспільні проблеми в процесі ухвалення законів. Однак, в нас закони ухвалюються за спрощеною процедурою – за наказом від начальства. Тому така Рада має бути розпущена. Чи був В. Литвин щирий у своєму закликові розпустити парлямент, ми зрозуміємо вже найближчим часом. Побачимо, чи стане він і його фракція реально домагатися розпуску".

Юрій Луканов – український незалежний журналіст, автор книжки „Третій Президент. Політичний портрет Леоніда Кучми", кіносценарію „Три любові Степана Бандери" та інших публіцистичних творів, мешкає в Києві.

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Буде пам'ятник Нілові Хасевичеві

Євген Цимбалюк

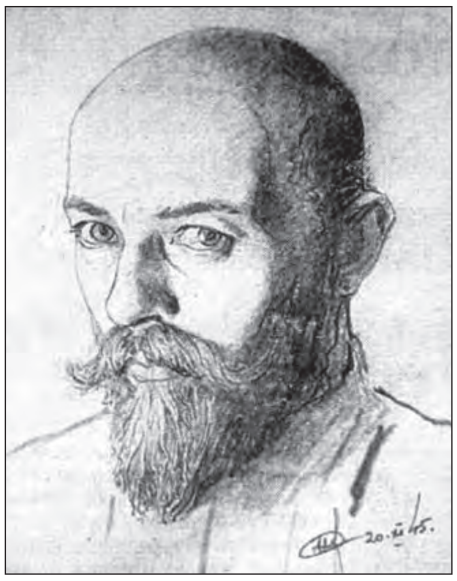
РІВНЕ. – Історія пам'ятника Нілові Хасевичеві – відомому українському художникові, графікові, активному громадському і політичному діячеві, членові Організації Українських Націоналістів й Української Головної Визвольної Ради, позначена різними віхами.

На початку XXI ст. пам'ятник був виготовлений за гроші Міжреґіональної академії управління персоналом і встановлений у Рівному. У 2008 році монумент демонтували.

6 січня депутати міської ради вирішили відновити пам'ятник.

Н. Хасевич під час формування загонів Української Повстанської Армії, незважаючи на своє каліцтво (втратив ногу), приєднався до підпілля, працював у редакції газети „Волинь у боротьбі", ілюстрував майже усі підпільні видання на Волині та Поліссі.

У 1952 році він переховувався на хуторі біля села Сухівці на Рівненщині, де у криївці був убитий.

Ніл Хасевич. „Автопортрет".

Свято гумору на честь Евро-2012

Станіслав Змієвський

ОДЕСА. – 1 квітня на традиційному святі „Гуморина" головними героями стали талісмани чемпіонату Евро-2012 Славек і Славко.

На головній Дерибасівській вулиці увагу прикувала півторагодинна карнавальна хода, присвячена чемпіонатові з футболу. Відкривали її „збірні команди" Франції, Польщі, Молдови, Португалії та інших країн.

На свято прибули круїзним лайнером туристи з Японії.

У концерті виступили учасники другого Міжнародного фестивалю кловнів „Комедіяда", що саме закінчився. Виступили гості з Полтави, Рівного, Івано-Франківська, а також з США, Голяндії, Німеччини, Росії, Польщі.

Головні герої „Евро-2012". (Фото: Станіслав Змієвський)

Спогад про недоспівану пісню

Євген Цимбалюк

МЛИНІВ, Рівненська область. – 1 квітня у музичній школі відбулося свято пошани з нагоди 60-річчя Заслуженого працівника культури України, активного учасника „Просвіти" Вадима Баласа, життєвий лет якого несподівано обірвався на 58-му році життя.

Він був організатором хорів у Владиславівці, Малих Дорогостаях, Добрятині та інших населених пунктах Млинівського району. Хор педагогів та лікарів здобув почесне звання народного.

Українські пісні у його виконанні завжди ставали окрасою концертів. Він співав у київському палаці „Україна", на всеукраїнських та обласних фестивалях.

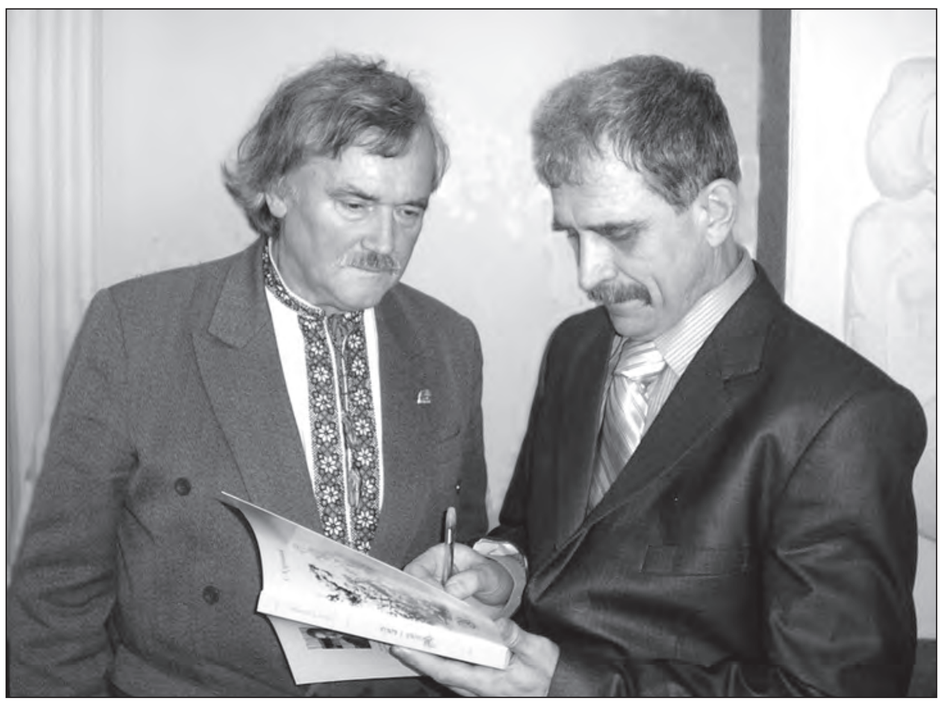
Вчитель став письменником

Євген Корецький

ДУБНО, Рівненська область. – Вчитель станції юних техніків Сергій Курінний перечитав багато першоджерел на теми національно-визвольного руху в добу козаччини і протягом 10 років написав історичний роман „Вогонь і попіл".

Презентація роману відбулася 17 грудня 2011 року в обласній бібліотеці.

Привітав С. Курінного з творчим дебютом голова Національної спілки письменників України Віктор Баранов. Свої враження висловили відомий літературознавець й критик Михайло Слабошпицький, голова обласної організації Спілки письменників Лідія Рибенко, письменник Микола Пшеничний, головний редактор журналу „Погорина".

Сергій Курінний (праворуч) підписує книгу „Вогонь і попіл" в дарунок Заслуженому артистові України Олексієві Заворотньому.

Одеські гайдамаки перемогли

Сергій Гуцалюк

ОДЕСА. – На вимогу Громадянської ініціятиви „Оновлення країни" (провідник Валентин Наливайченко) 28 березня прокуратура провела розслідування і визнала незаконною вирубування ландшафтного заказника „Лузанівський ліс".

Приватна фірма „Перлина реґіону" самовільно захопила ділянки лісу площею два гектари на узбережжі Чорного моря і вирубала 1,953 дерева. Проти фірми порушено кримінальну справу за статтею, яка передбачає грошові покарання або обмеження волі до трьох років з конфіскацією незаконно добутого майна. Збитки держави від цих порушень склали 32.8 тис. грн.

Боротьба за збереження цього лісу триває з 2003 року.

Відзначили 100-річчя Лева Ребета

Марта Осадца

ЛЬВІВ. – 3 березня з нагоди 100-річчя від дня народження провідника Організації Українських Націоналістів Лева Ребета на полі почесних поховань Личаківського цвинтаря була відслужена Панахида.

Були покладені квіти та вінки на могилу Лева та Дарії Ребетів. Під час жалобних урочистостей біля могили почесну варту несли пластуни.

Це не мовне...

(Закінчення зі стор. 1)

ного впливу Росії ледве чи колись вийде.

Так що тут питання зовсім не в мові, а в тому, що узаконення російської мови в Україні прямо веде до того, що наша нація у своїй внутрішній якості зіллється з російською і таким чином підпаде під смертельно небезпечний вплив тих самих чорних сил. Тільки тоді, коли українці збагнуть це, вони рішуче стануть проти зла.

Тобто треба дивитися в корінь явищ, і тоді можна ясніше розуміти, що діється назовні, перед нашими очима. Наприклад, на нестихаючому мовному фронті. Тут не те дивно, що автором поданого законопроєкту „Про засади державної мовної політики", а насправді – проти української мови, були примітивні „реґіонали" Сергій Ківалов, за котрим тюрма плаче ще від 2004 року, коли він нагло зфальсифікував результати першої тури президентських виборів, і Вадим Колісниченко, котрий у минулому році дістав орден з рук російського президента і тепер мусить ревно відробляти нагороду. І також нічого несподіваного не було в тому, що в день розгляду проєкту, 24 травня, „реґіонали" і комуністи принесли зі собою справді „залізні" арґументи – кастети, від яких потекла кров, й один з бютівців навіть опинився на операційному столі з небезпечною раною в голові. Це все нормально, як на теперішню Верховну Раду, складену переважно з великих злодіїв і немалих бандитів.

Цікаве інше – як за 20 років незалежної України змінилася – під впливом віджившення історичної пам'яті – атмосфера в українському суспільстві. Вже ніхто з українофобів не відважиться забивати баки посиланням на „кровну спорідненість" українців і росіян, бо неминуче почує: так, велика була „кровна спорідненість" в одному лише XX ст. Москва пролляла ріки невинної української крови.

Тому тепер колісниченки та інші виродки, служачи московському злу, змушені шукати засобів, котрі в очах цивілізованого світу виглядали б леґальними. І маємо на самій поверхні – захист „реґіональних мов або мов національних менших на певних адміністративних територіях України". Ніби годі причепитися – проєкт формально відповідає „Европейській хартії реґіональних мов або мов меншин". Залишається тільки узаконити. Тим більше, що, як похвалив себе В. Колісниченко, філологи Київського Національного університету ім. Тараса Шевченка позитивно оцінили його законопроєкт. Насправді – нагла брехня: висновок мовознавців був діяметрально протилежний: проєкт шкідливий, оскільки в ньому відсутні будь-які ґарантії розвитку української мови як державної.

Ось думка професора Києво-Могилянської академії Володимира Василенка: „Цей законопроєкт є результатом виконання політичного замовлення російської влади і продуктом правового шахрайства. Його мета – витіснення української мови з усіх сфер суспільного життя спочатку на частині території України, а потім – знищення української мови і на решті території України. Це – стратегічна мета".

У світлі цих авторитетних висновків легко зрозуміємо, куди хилить колишній „сірий кардинал" Віктор Медведчук, який оголосив про свій намір повернутися у велику політику і певен, що йому вдасться здійснити це за таким безглуздим рецептом – нібито узаконння російської мови як другої державної „врятує Україну від розколу". Ясна річ, що врятує, але тільки з погляду московського імперського інтересу – врятує Україну від українськости.

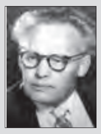
Дехто з політичних експертів вважає, що цей останній суспільний конфлікт виник не на мовному ґрунті, що насправді він спричинеий економічною безпомічністю влади, узурпованої „реґіональною" олігархією. „Партія Реґіонів підтверджує свій статус партії, яка захищає російськомовне населення Півдня і Сходу України. Вона таким чином хоче привернути до себе не тільки увагу, але й повернути собі електорат, розчарований через соціяльно-економічну політику, яку проводить влада", – сказав в інтерв'ю для „Газети по-українськи" (25 травня) директор Київського Інституту ґльобальних стратегій Вадим Карасьов.

Це правда, але далеко не повна, не вичерпна. Знову і знову – дивімося в сутність подій, а нею в цьому випадку є відчайдушні спроби Москви підкорити Україну.

І національно свідомі депутати чинили мужній опір україножерам у Верховній Раді, бо усвідомлювали, що йдеться не про такі дурниці, як електоральні потреби Партії Реґіонів, а про долю України, долю нашого національного відродження.

Й коли після кривавої бійки 24 травня голова ВР Володимир Литвин визнав, що „парляментаризм в Україні зруйновано, потрібен розпуск Верховної Ради і позачергові вибори", то тут варто йому нагадати, що нормального, життєздатного, державотворчого парляментаризму в Україні ще не було.

Вісті Фундації імені Івана Багряного
Червень 2012 року, ч. 142

Тернистий шлях Івана Багряного

За життя Івана Багряного тероризували різними анонімними листами, вибивали вікна в його кімнатах в таборі переміщених осіб в Новім Ульмі, приписували йому те, що він ніколи не казав і не писав, і в порівняно молодому віці загнали його в могилу. Перед смертю І. Багряний, який помер 25 серпня 1963 року, розпочав в санаторії писати листа до невідомого друга. А до цього його змусили, тоді вже важко хворого на діябет, серце та туберкульозу, яку він набув, поневіряючись в тюрмах СРСР, особи та організації листами, статтями, повними бруду та жовчі.

В листі, що залишився на столику біля його ліжка, він писав: „Друже мій, я вже задихаюсь. Щоб уявити, якого несамовитого напруження нервів і волі треба мені для витримування всієї зливи мерзоти (такої безконечної і такої немилосердньої!), треба взяти лише до уваги, що моя душа від природи – це душа поета і мистця. А значить, вона зовсім не пристосована таку мерзость витримувати. Мушу. Хто зрозуміє це слово?! Тому я зціплю зуби й нагинаю голову й іду до кінця шляхом призначення. Серце кожного поета і романтика мусить іти на Голготу".

В травні 1961 року, за два роки до його смерти, появилося масовим накладом ніби спеціяльне одностірінкове число газети „Українські вісті", газети середовища І. Багряного, з фотографією І. Багряного в чорній рамці, де повідомлялося, що він помер. Він в той час був у санаторії. В тім числі писалося, що похорон відбудеться в Мюнхені, Служба Божа буде в церкві Архангела Михаїла, а похорон – на кладовищі Вальдфрідгоф. Ще й до цього часу невідомо, хто ту фальшивку надрукував і поширював. Те число було розіслано поштою з Німеччини, в тім числі його дружині, яка жила в Новім Ульмі з двома малими дітьми.

У своєму творі „Сад Гетсиманський" І. Багряний писав: „Людина – це найвеличніша з усіх істот. Людина – найнещасніша з усіх істот. Людина – найпідліша з усіх істот". І ту підлість найбільше він зазнав від „своїх", які називали його радянофілом, комуністом, хвильовістом та влаштовували різні громадські суди, писали пасквілі, анонімні листи та доноси до німецького уряду та консулів США і Канади.

По смерті І. Багряного всі ті анонімні листи дружина І. Багряного переслала до США, й вони зберігаються разом з його листуванням в архіві Української Вільної Академії Наук в Ню-Йорку. В тих листах є й копія листа І. Багряного до суперінтендента В. Кузева, в якім він писав: „...Останніми днями сталась подія тут, що затьмарила нам небо. Мене викинено з ДіПі разом з дружиною. Пункт чи група мотивації виключення позначена в списку цифрою „1". Цебто виходить, що не ймуть віри моїм свідченням, які подані мною в скринінґовій анкеті. Хоч я й давав всі ті свідчення абсолютно правдиві, і не тільки тому, що я давав їх під присягою, а найперше тому, що хотів бути консеквентним і послідовним у взятій мною прямій лінії цілого мого протибільшовицького чину протягом усього мого життя. Вчора написав апеляцію. Через те звертаюся до Вас за порадою, що можна тут вдіяти і що саме треба зробити? І чи не маєте Ви змоги десь натиснути ґудзика, щоб по тій апеляції мене відновлено в ДіПі бодай тимчасово, бодай доти, щоб я міг оформитись зі своїм афідавітом на виїзд за океан? Звертаюсь до Вас тому, що більше не маю до кого звернутися в такій справі. Якщо й Ви безсилі тут щось допомогти, значить, так тому й бути. Якби я знав, що позбавлення прав ДіПі по групі „1" не перешкодить використати афідавіт і виїхати до Канади, то я й не морочив би Вам голови".

Критикували багато разів особи з діяспори вірш „Канів", який І. Багряний написав 1927 року. Цей вірш зараховують відомі критики до ліричних творів автора, який є сатирою на ту комуністичну систему, що обіцяла рай на замлі, за який І. Багряний не мав чого червоніти в діяспорі.

Час від часу в пресі та по радіо в діяспорі згадувалося, що І. Багряний писав, що українську державу збудують комуністи та комсомольці України, або що він хотів комуністичної України. Що було причиною таких версій? В 1948 році І. Багряний написав статтю, яка появилася друком в партійному журналі „Наші позиції" (ч. 1), під назвою „Наша генеза і наші резерви".

В тій статті він писав:

„Розглядаючи політичні сили, вірніше, політичні кадри українського народу в підсоветській Україні, ми твердили і твердимо, що кадри ті колосальні, високого фахового та державницького вишколу. І той, хто опанує ті кадри, той може боротись проти Сталіна за українську державу. Але ті кадри знаходяться в КП(б) України і в комсомолі, тобто – під КП(б)У й під комсомолом, що ними розпоряджаються. Наша ставка на ці кадри власне й наводила жах на наших політичних супротивників, даючи харч найзапеклішій пропаґанді проти нас. Але ми стоїмо далі на своєму, повторюючи дальший хід думки, яку нашим супротивникам не вистачає пороху дослухати до кінця.

Так, ці кадри під КП(б)У і під комсомолом. На державно-політичній роботі. І це всі основні кадри нації, бо все, що було політично активне і здатне до політичного життя, мусило визначитися, можливість же визначитися в офіційній сфері була і є лише одна – під егідою КП(б)У і комсомолу. А тепер інша справа, наскільки ці кадри душею і серцем належать тій КП(б)У і тому комсомолові. Досвід доводить тут щось зовсім протилежне. Приклад Хвильового, Влизька, Позичанюка і багатьох інших хіба не є красномовний? А отакі Гудзенки і Кравченки – хіба це лише одиниці? Нам принаймні відомо, що ім'я їм леґіон. (...) Очевидно, не про контакт з переконаними комуністами й комсомольцями йдеться. Ні, йдеться про контакт з тими, хто розійшовся з комунізмом, так як розійшовся Хвильовий, Позичанюк чи Влизько. А це значить з 90 відс. тих політичних кадрів.

Контакт з тими, хто своїми переконаннями стоїть по цей бік барикади, по нашому боці, а не по боці сталінському. Але хто може схопити той контакт з ними? Вони розійшлися з комунізмом, але вони розійшлися й з фашизмом в будь-якій формі. Не зійдуться вони й з монархізмом, а тим більше з будь-яким політичним малахіянством".

Напевно І. Багряний не мав на думці таких комуністів, як Петро Симоненко, Наталя Вітренко та багатьох інших, які й тепер, після 20 років незалежности України, носять квіти до пам'ятника В. Ленінові в столиці України та інших містах України.

За вище подані думки І. Багряний мав багато різних звинувачень, напастей та прикростей від політичних супротивників в діяспорі та комуністів в СРСР. А хіба події, що відбувалися і далі відбуваються в Україні, не підтверджують його думок та правдивости!?

Олексій Коновал

Фундація ім. І. Багряного надала допомогу

Впродовж багатьох років Фундація ім. Івана Багряного фінансувала видання різних вартісних книг в Україні і в діяспорі. Також ж допомагала деяким організаціям та установам в діяспорі. Пожертви, прислані жертводавцями на різні цілі в Україні, висилалися за призначенням з доданням грошей з каси Фундації. Вже цього року значні суми вислано журналам „Березіль", „Бористен", „Універсум" та газетам „Літературна Україна", „Промінь Просвіти", „Світ-інфо" та іншим.

Цього року вислано 5,000 дол. Лізі українських меценатів на проведення річного конкурсу з української мови. Старанням філії Об'єднання Демократичної Української Молоді (ОДУМ) в Чикаґо, в передмісті Блумінґдель, було показано фільм режисера Ореста Сушка, присвячений бандурі – українському народному інструментові та капелі бандуристів, яка була вислана 1942 року з Києва в Німеччину на примусову працю. Пізніше капеля мала нагоду виступати перед „остарбайтерами". На створення й поширення цього фільму Фундація дала 2,000 дол.

Старанням Українського Національного Музею в Чикаґо та Фундації українського геноциду США режисер Юрій Луговий з Канади показав присутнім в музеї шкільну версію документального фільму про штучно створений комуністичною Москвою Голодомор-геноцид в Україні 1932-1933 років. Фільм зроблений на базі нових документів та нових свідків. Цей фільм задуманий для вжитку в навчанні в американських і канадських школах та університетах. На цей фільм після показання його було складені пожертви. Від Фундації ім. І. Багряного – 2,000 дол.

Пам'ятник І. Багряному на його могилі в Новому Ульмі, Німеччина.

Щиро дякуємо за підтримку Фундації!

Від часу появи попереднього числа сторінки Фундації ім. Івана Багряного прислали пожертви такі особи: 1,500 дол. – Василь Стан (з них по 500 дол. – на пресовий фонд газет „Літературна Україна", „Промінь Просвіти" в Кривому Розі та журналу „Бористен"); 300 дол. – Петро Шаенко замість квітів на могилу Івана Заковоротного на потреби Києво-Могилянської академії; 200 дол. – Емілія й Іван Бреньки – на видання газети „Світ-інфо" в Чернігові; 150 – Ніна Кальман; 100 дол. – Володимир Колюбінський для газети „Світ-інфо"; по 50 дол. – Юрій Криволап та Марія Зарицька – для сиріт; по 25 дол. – Алла Черний для сиріт та Євдокія Ткачук; 15 дол. – Ярослава Гірна.

Управа Фундації щиро дякує всім жертводавцям й прохає й далі підтримувати Фундацію своїми пожертвами, щоб вона могла допомагати у видаванні вартісних книг в Україні, патріотичним виданням України та організаціям діяспори, а також сиротам.

Дописи і листи до Фундації ім. Івана Багряного, членські внески і пожертви просимо посилати на адресу:

Bahriany Foundation
811 S. Roosevelt Ave.
Arlington Heights, IL 60005 USA

Сторінку редагує Олексій Коновал.

Срібний хрест...

(Закінчення зі стор. 6)

чиї справжні імена знало обмежене коло повстанців.

Під час подальшого пошуку за допомогою історика Володимира Мороза (Київ) було встановлено, що псевдо „Реня" належить Вірі Філяк, яка зараз проживає у Львові. Під час зустрічі вона розповіла, що народилася 29 січня 1924 року в селі Дички Рогатинського району в родині селян Івана та Агафії, у яких було троє дітей. Брат Осип Філяк у 1943 році вступив до УПА, був командиром підрозділу і 16 грудня 1946 року загинув в запеклому бою разом з іншими повстанцями в рідному селі. Того ж року радянська влада намагалася вивезти родину Філяків до Сибіру, та під час вивезення голову родини і сестру не застали вдома, а мати зуміла втекти з етапу.

З того часу родина з дочкою Євгенією перебувала в підпіллі, ховаючись від радянської влади.

В. Філяк в 1942 році стала членом ОУН. Після короткочасного затримання ґестапівцями в 1943 році перейшла у підпілля, де пройшла вишкіл організаторів мережі Українського Червоного Хреста (УЧХ). Протягом місяця В. Філяк разом з іншими 20 курсантками підпільно жила в монастирі у селі Підмихайлівці Рогатинського району, де заняття проводила лікарка-єврейка на псевдо „Марта", дочка рогатинського рабина.

Пізніше В. Філяк була зв'язковою, вела курси УЧХ в Яблунові, була районною УЧХ Рогатинщини, де створювала шпиталі. Також її завданням було діставати медикаменти і організувати медпункти, які давали б першу допомогу пораненим воякам УПА.

В травні 1947 року за дорученням проводу В. Філяк приїхала до Львова з метою нелегально придбати друкарську машинку. 20 травня 1947 року під час зустрічі з двома давніми шкільними товаришами на вулиці Краківській вона була заарештована і потрапила до тюрми на Лонцького. Знаючи про те, які тортури її чекають, намагалася покінчити життя самогубством. При собі мала отруту, яку отримала від обласної провідниці УЧХ „Помсти" і завжди носила при собі. Попросивши наглядачку відвести її до вбиральні, вона випила отруту.

Померти їй не дали. Після лікування почалися довгі допити. Були неймовірні катування, провокації, пройшла вона і так звану „бочку". При перевезенні до Рогатина у Чорному лісі її нібито відбили українські партизани, привели в криївку, де розпитували про приналежність до підпільного руху. Багато підпільників, які перейшли через „бочку", розповідали провокаторам про повстанський рух. В. Філяк з обережности вирішила нічого не говорити і навіть під час імітації розстрілу мовчала.

В листопаді 1947 року В. Філяк була засуджена до 10 років ув'язнення в таборах суворого режиму та п'яти років позбавлення у правах. Була на Уралі, на Колимі. В 1950 році отримала від батьків скриньку з продуктами (дозволялася одна передача в рік), у якій був буханець хліба, а в ньому записка про нагородження Срібним хрестом заслуги. Щоб постійно її мати коло себе, зашила в пояс сукні. Але записка була виявлена. Під час допиту В. Філяк відмовилась від записки, сказавши що сукня потрапила до неї випадково: виміняла її на етапі. Усе ж була покарана місяцем карцеру, тому що в записці було вказано її псевдо „Реня".

13 січня 1956 року В. Філяк була звільнена з табору і в 1957 році повернулась до батьків, у рідне село Дички. Місцева влада наказала їй виїхати за межі західньої України. З допомогою друзів їй вдалося залишитися в Рогатині, де працювала в кравецькій майстерні. Губила пашпорт, намагаючись приховати судимість.

У 1960 році стала дружиною Юрія Крокіса, переселенця з Польщі, й відтоді живе у Львові.

5 травня, коли Львів святкував 756-річчя, у великій сесійній залі міської ради відбулося урочисте засідання, на якому міський голова Андрій Садовий вручив Срібний хрест заслуги та копію знайденого наказу Вірі Філяк-Крокіс.

Цю нагороду підпільниця мала б отримати 62 роки тому від Головного командира УПА В. Кука. Йому вдалося лише підписати наказ, а вручити нагороду він не міг.

2012 року було виготовлено нагороду, щоб повернути її В. Філяк-Крокіс.

Автори копії – ювеліри Андрій Олійник та Ричард Вільчинський. Нагороду зі срібла виготовили за зразком оригіналу, який зберігають у Львівському історичному музеї. За історичним взірцем було виткано і червоно-чорну стрічку. В цьому сприяли директор історичного музею Богдан Чайковський, редактор незалежного культурологічного журналу „Ї" Тарас Возняк та міський голова А. Садовий.

Під час свого виступу В. Філяк сказала, що, попри поневіряння та підірване здоров'я, нічого у своєму житті не хотіла б змінити.

Подібний захід – відновлення та вручення нагороди УПА вже відбувався у Львові 5 березня 2008 року під час урочистої сесії обласної ради. Тоді, на основі клопотання редакції часопису „Одностій", останньому з живих полковників УПА Василеві Левковичеві („Вороному") було вручено Золотий хрест бойової заслуги 2-ої кляси.

Мені вдалося встановити імена ще двох жінок, нагороджених Бронзовим хрестом заслуги. Це Ірина Савицька-Козак („Бистра") та Марія Савчин („Марічка"). І. Савицька-Козак була відзначена 1945 року. Зараз проживає в Мюнхені. М. Савчин відзначена 1952 року. Зараз проживає в США. Тривають підготування до відзначення І. Савицької-Козак та М. Савчин Бронзовим хрестом заслуги під час святкування 70-річчя УПА.

Вітаємо

д-ра Дмитра Тодосійчука

з 90-літтям

яке Він відсвяткував з родиною і близькими друзями

в Едмонтоні, Канада.

Многая Літа!

В Едмонтоні...

(Закінчення зі стор. 9)

часів. Усе це виготовив осередок праці старших пластунів під проводом Марка Тимчака. В приміщенні діяла архівна виставка, яку підготувала Надя Цинцар, а гостей зустрічали Адріян Вархола, А. Зміївський, Матей Горбай, Таркіян Тетеренко і Олесь Зміївський.

Ведучі Міко Ґрох і Олеся Маркевич накреслили початки Пласту і представили почесних гостей бенкету: Владику Давида (Мотюка), оо. Корнилія Зубрицького і Василя Гупала, д-ра Данила Куця, єромонаха Тому (Кобака), депутата Провінційного Парляменту Євгена Звоздецького, голову Крайової пластової старшини (КПС) Олену Цобу, станичних Едмонтону – Анну Сливинську і Калґарі Євгена Микулу.

Було одержано привіт від посадника Едмонтону. О. Цоба передала вітання КПС. Депутат Є. Звоздецький висловив вітання від Прем'єра провінції Альберти Алісон Редфорд і передав спеціяльну плякету.

Пластовий квінтет „Ре-мінор" співав пісні „Капелюх" (сольо Олесь Лазурко) і „Учора потрапив я на небо" (сольо Микола Білаш).

Бенкет почався пластовим „Отче наш", який заспівали всі під проводом „Ре-мінору", а тоді Владика Давид благословив трапезу й присутніх.

У своєму слові А. Сливинська сказала, що її каденція станичної охоплює 60-річчя едмонтонської станиці і 100-річчя Пласту. Іскра Пласту, про яку співається в ювілейній пісні, передається з покоління в покоління, з краю до краю.

На кількох екранах в бенкетовій залі було показано прозірки з історії едмонтонської станиці, а учасники оповідали спогади з таборів, де зароджувалося й міцніло товариство. Юнацтво заспівало пісню 100-річчя „Будь іскрою", 6-ий курінь юначок – курінну пісню „Пісне, наша пісне" (слова Уляни Кравченко, музика Ірини Тарнавської) а 13-й курінь юнаків – пісню Володимира Івасюка „Водограй".

М. Ґрох представив колишніх станичних і підкреслив, що одного з них – д-ра Любомира Романкова – щойно увели до Почесної палати винахідників.

Ведучі поділилися своїми спогадами з новацтва й цим упровадили до показу прозірок з новацького життя у виконанні Дарці Сторощук і А. Вархоли. Тоді представлено тих, що пластували в Едмонтоні у 1940-2010 роках.

Вершиною бенкету була опера „Попелюшка". Ярема Шулякевич розповів, що її виконано вперше і тільки один раз у Вініпеґу 1963 року, але збереглося лібретто й ноти, і тепер опера мала свою другу прем'єру. Усі ролі виконували чоловіки: хор – Олесь Лазурко, Зенко Маркевич, Богдан Саварин і Роман Солтикевич; Попелюшка – Ярослав Петрів, Мачуха – Андрій Шиманівка, сестра – Микола Білаш, друга сестра – Степан Лазурко, Хресна мати Попелюшки – Орест Ґрох, Король – Андрій Гладишевський.

Бенкет закінчив о. К. Зубрицький співанням тропаря „Христос воскрес".

До танців грали оркестри „Евфорія" і „Viva розвага".

Про Могилянку...

(Закінчення зі стор. 9)

їні науково-освітній центр, в якому навчання ведеться двома мовами водночас – українською і англійською.

Окремо д-р С. Квіт оцінив позитивну ролю застосовуваної в академії програми подвійного визнання дипломів – Могилянкою та іншими університетами західнього світу. Ці програми також уможливлюють постійний обмін студентами та дають нагоду найталановитішій молоді академії якийсь час навчатися в найкращих університетах Европи та Північної Америки. Характерно, що всі студенти після такого навчання повертаються в Україну і знаходять поле для практичного застосування набутих знань.

Щодо проблем фінансування, то хоча академія є інституцією бюджетною, сьогоднішня держава покриває заледве 30 відс. її видатків. Тому Могилянка і її навчальний рівень значною мірою залежать від добродіїв, меценатів і жертодавців, яких, на щастя, є немало і в США.

Після виступу д-ра С. Квіта присутні мали можливість звертатися до нього з різними запитаннями та пропозиціями, що ще більше пожвавило загальну атмосферу цієї зустрічі.

Вичерпні інформації про Національний університет „Києво-Могилянська академія" можна одержати за електронною адресою: www.ukma.kiev.ua, а також через її Фундацію в Чикаґо: www.kmfoundation.com (P.O. Box 46009, Chicago, Il. 60646-0009, tel. (773) 844-3534).

Пресова референтура Фундації УВУ

З повною надією на Христове Воскресення повідомляємо нашу українську громаду, що дня 23-го травня, 2012 р.Б. в Тусоні, Арізона, засмотрена святими тайнами, при молитві, в присутності рідних, упокоїлася в Господі
матріярх родини Чировських,
наша дорога Мама, Бабуня, родичка

св. п.

ІВАННА зі Смішкевичів Фреїшин-ЧИРОВСЬКА

Вдова по Бл. П. Проф. Миколі Фреїшин-Чировськім
Народжена 22-го вересня 1925 р.Б. в Колбаєвичах коло Рудок на Самбірщині

Прощають покійну, вічно їй вдячні:

Сини з родинами:
- д-р Лев і Маруся з Гевриків Чировські
  зі сином Марком та дочкою Христинкою з мужем Христофором Кассіні
- Вдова по д-рові Юрієві, Аріядна зі Запутовичів Чировська
  з дочками Тамарою й Діяною
- Отець Митрофорний Протопресвітер д-р Андрій і Галя
  з Павлишинів Чировські
  з дочкою Софійкою з нареченим Михайлом Пієрро
  та сином Олесем з дружиною Сієрою
- Отець Парох Іван і Марійка з Войтечків Чировські
  зі сином Антонієм і дочкою Таїсою

Братова:
Стефанія Фединишин, вдова по братові Богданові
з дітьми Романом Андерсоном з дружиною Олею та дітьми, та Оксаною Пугач зі сином Богданом

Свахи:
Стефанія Геврик, Віра Запутович

Родини: Смішкевичі, Кузьмаки, Яворські, Роланди, Долинські, Литвини, Левицькі, Михальчики та ближча й дальша родина в розсіянні.

Парастас відслужено в Церкві св. Михаїла, Тусон, Арізона в суботу, 26-го травня.

Парастас у Заведенні Union Funeral Home відслужено в п'ятницю 1-го червня.

Похорон з Церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н.Дж. в суботу 2-го червня, 2012 р.Б.

Погребення на католицькому цвинтарі Gate of Heaven, E. Hanover, NJ

„Зі святими упокой, Христе, душу раби твоєї Іванки, де немає болізні, ні печалі, ні зітхання, а життя безконечне. Вічная пам'ять!“

Замість квітів на могилу просимо складати пожертви на Фундацію Інституту ім. Митр. Андрея Шептицького:
Metr. Andrey Sheptytsky Institute Foundation
223 Main St. Ottawa, ON K1S 1C4 Canada
[US 501(C) 3 and Canadian registered charity]

В глибокому смутку повідомляємо родину, друзів та шановне громадянство, що 3 травня 2012 р. на 93-му році життя з волі Всевишнього відійшов у „кращий світ" муж, брат, дідусь, визначний український громадянин, патріот

св. п.

АНДРІЙ ІВАШКО

народжений 11 вересня 1918 р. в Україні.

В невимовному смутку залишилися:

дружина	– ЛАРИСА
дочка	– НІНА в Денвері, Колорадо
син	– МАТВІЙ в Денвері, Колорадо
син	– МАРКО в Києві, Україна

Св. п. А. Івашко з дружиною Ларисою кілька літ тому переїхали на Фльориду, щоби щасливо продовжувати свій пенсійний вік, але Господь знає свої дороги...

Тіло Покійного лягло до „Вічного сну" в Українському Пантеоні в С. Бавнд-Бруку, Ню-Джерзі.

Вічна Йому пам'ять!

У глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що у п'ятницю, 18-го травня, 2012 року, упокоївся в Бозі на 87-му році життя наш найдорожчий Батько і Вуйко

бл. п.

ВАСИЛЬ ВАСИЛІВ

муж св. п. Зеновії.

Про молитви за спокій душі покійного просять:

донька	- Марія
братова св.п. Зеновії	- Наталія Кравчук
племінники	- Марко Будний
	- Аня Аляра з чоловіком Робертом

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що в понеділок, 21 травня 2012 року на 96-му році життя відійшла у Божу вічність наша найдороща МАМА, котра проживала в Рочестері, Н.Й.

св.п.

МАРІЯ КРИЖАНІВСЬКА

з дому Тарнавська

У глибокому смутку залишилися:

сини	- Богдан з дружиною Ольгою
	- Юрій з дружиною Христиною
внучки	- Мотрія з мужем Глен Айверсон,
	- Рома з мужем Джеремі Волтерс-Ортіз,
	- Лариса з мужем Михайлом Балабан,
	- Лідія і Александра Крижанівські
правнуки	- Александер і Анастазія Волтерс,
	- Николай Айверсон і Максим Балабан

Та ближча і дальша родина в Америці й Україні.

Вічна Їй пам'ять!

Пожертви в пам ять Покійної просимо складати на Український Католицький Собор в Києві (посилати c/o Ukrainian Catholic Eparchy of Stamford, 195 Glenbrook Road, Stamford, CT 06902; або на Церкву Св. Богоявлення, (c/o Ukrainian Catholic Church of Epiphany, 202 Carter St., Rochester, NY 14621).

Ділимося сумною вісткою, що в неділю,13 травня 2012 р., відійшла у вічність наша найдорожча і незабутня МАМА, БАБЦЯ і ПРАБАБЦЯ

св. п.

МАРІЯ ВАРЯНКА

з дому Васічко

нар. 14 травня 1931 р. в селі Липовець, пов. Сянок на Лемківщині, дружина Семена Варянки.

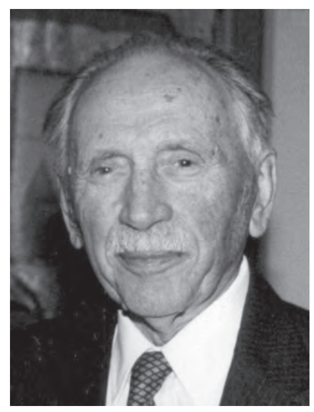
Залишилися у глибокому смутку:

син	– ІВАН ВАРЯНКА з дружиною МАРҐАРЕТ, внуками і правнуками
донька	– ГЕЛЕН ВАРЯНКА-БУККО з чоловіком РОН і внучками
брат	– ІВАН ВАСІЧКО з дружиною МАРІЄЮ
брат	– МИКОЛАЙ з дружиною ОЛЕЮ
сестра	– НАСТКА ЛИШИК з чоловіком о. ІВАНОМ
сестра	– ОЛЯ ПОҐОДА з чоловіком ГЕНРИКОМ
сестра	– ТЕРЕСА БИЦ з чоловіком ЯРКОМ в Польщі
сестра	– АННА СОРОКА в Польщі.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися у вівторок, 15 травня в Похоронному заведенні Чубенка, Порт Редінґ, Н. Дж., а відтак, в середу, 16 травня на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд-Бруку.

Вічна Їй пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 20 травня 2012 року відійшов у вічність дорогий МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ, ПРАДІДУСЬ І ВУЙКО

св. п.

Філогоній Кравець

народжений 2 січня 1919 року в Рівному на Волині, Україна.

Філогоній „Філя" Кравець еміґрував до США у 1949 році. Початково проживав в Ню-Джерзі, а згодом поселився у дальшої родини у Вашинґтоні, Д.К., де його тесть, о. Василь Варварів, заснував першу українську православну церкву у столиці США. Від 1950 року Філя був активним членом Української православної церкви св. Андрія у Вашинґтоні, Д.К., та її довголітнім скарбником.

Філя допомагав організувати бінґо при церкві та інші громадські події. Його пам'ятатимуть за рецитування історичних баляд та поезій Т. Шевченка. Філя був талановитим художником, творчим шефкухарем та завзятим рибалкою. Його почуття гумору та відданість родині і громаді залишаться назавжди в пам'яті всіх, хто його знав.

Похоронні відправи відбулися в неділю, 27 травня, в Українській православній катедрі св. Андрія у Вашинґтоні, Д.К., а відтак на Українському цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

У глибокому смутку залишилися:

дружина	- Софія, з котрою св. п. Філя прожив 67 літ
доньки	- Оксана Снов з мужем Робертом в Тексасі
	- Наталія Ганкс з мужем Клайдом в Кольорадо
племінниця	- Алла Волкошовець в Рівному, Україна
внуки	- Mark Kupchyk, Ilaria Prescott, Katharine Loveland, Alana and Christina Hanks
правнуки	- Whitley Kupchyk, Andrew Prescott and Zuri Kupchyk

Вічна Йому пам'ять!